

บันทึกการประชุมเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
เวทีที่ 15 ณ โรงเรียนมัธยมเกาะหมาก
อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
วันพุธที่ 31 มีนาคม 2547
ผู้เข้าร่วมประชุม 80 คน

อาจารย์จรรยา หนูทอง

ในฐานะรับผิดชอบการประชุมประชาสัมพันธ์โครงการฯ ซึ่งเจตนาของการจัดเวทีจัดทำแผนแม่บทฯ ว่าเกิดขึ้นเพื่อการฟื้นฟูทะเลสาบสงขลา มีความต้องการการให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมและเสนอความเห็นในการแก้ไข ปัญหา โดยเฉพาะพื้นที่เกาะหมาก เน้นหนักในประเด็นเรื่องประมงที่เป็นเรื่องหลัก และได้กล่าวถึงคณะทำงาน ผู้รับผิดชอบรวมทั้งหน่วยงานจากกระทรวง กรม กองต่างๆ ที่ลงมาทำงานในพื้นที่เพื่อการฟื้นฟูทะเลสาบอีกหลาย ฝ่าย ทั้งนี้มีแนวทางในการทำงานประชาสัมพันธ์ เน้นการมีส่วนร่วม และคำนึงถึงช่องทางในการสื่อสารข้อมูลถึง ประชาชนให้มากที่สุด โดยมีสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับ จดหมายข่าว เว็บไซต์ หนังสือพิมพ์โฟกัสภาคใต้ คัทเออร์ และมีการถ่ายทอดสดทางวิทยุ สวท. (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดพัทลุง) และสถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz

อาจารย์อารี รังสิโยภักดิ์

แนะนำทีมงานศึกษา 3 สถาบัน ประกอบด้วยผู้จัดการ โครงการ และหัวหน้าทีมประเด็นศึกษาที่มาร่วมใน เวทีและได้ชี้แจงแนวทางการจัดร่างแผนแม่บทฯ หลังจากจัดเวทีรอบแรก 10 เวที และได้หยุดพักไป 1 เดือน เพื่อรวบรวม ข้อมูล ทั้งในส่วนของนักวิชาการ และข้อมูล ความคิด ความเห็น ความต้องการของชุมชน มารวมเป็นร่างแผนแม่ บทฯ ทั้งนี้เพื่อเป็นกรอบการทำงานในอนาคต

เอกสารที่คณะศึกษาได้จัดร่างเป็นต้นร่างแผนแม่บทฯ แล้วนำมารับฟังความเห็นจากประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัด คือ สงขลา พัทลุง และนครศรีธรรมราช ร่วมเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงเพิ่มเติม ในเบื้องต้นได้กำหนด แผนออกมาเป็น 4 แผน คือ (1) แผนหยุด หยุดปัญหาวิกฤตบางเรื่องก่อน เช่น หยุดทำลายป่าต้นน้ำ ป่าพรุ หยุดการ ปล่อน้ำเสียทุกประเภทลงทะเลสาบ หยุดทำพื้นที่นาุ้งนอกเขตที่ตกลงไว้ หยุดใช้เครื่องมือประมงผิดกฎหมาย เมื่อ หยุดปัญหาวิกฤตได้แล้วก็จะเริ่มแผน (2) แผนฟื้นฟูหรือบูรณะ ฟื้นฟูป่า ฟื้นฟูลุ่มคลองธรรมชาติ (3) แผนอนุรักษ์ เพื่อ การใช้ทรัพยากรอย่างฉลาด อยู่ในภาวะสมดุล เช่น อนุรักษ์ป่า การใช้ที่ดิน และ (4) แผนนำไปสู่ความยั่งยืน ปัญหา ทั้งหมดของกลุ่มน้ำอยู่ที่คน เป็นเรื่องของจิตสำนึก พัฒนาคน เรื่องขององค์กรที่จะมารับผิดชอบการพัฒนาทะเลสาบ ให้คนที่ได้รับผลกระทบได้เข้ามาบริหารจัดการ

การจัดเวทีครั้งนี้มีวัตถุประสงค์อยากให้พี่น้องในพื้นที่ช่วยกันพิจารณาแผนที่จัดร่างมาแล้ว ว่าตรงกับความต้องการที่ได้เสนอความเห็นมาหรือไม่และช่วยเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นการวางกรอบการทำงานในอนาคตต่อไปว่าอะไรควรทำ อะไรทำไม่ได้ อะไรทำได้ จะได้เป็นแผนแม่บทของคนทั้งลุ่มน้ำทะเลสาบอย่างแท้จริง

คุณพัฒน ไสน

ท่านผู้จัดรายการ พี่น้องที่เคารพทุกคนครับ ผมติดตามเรื่องทะเลสาบมาตลอด 20 กว่าปี ตามที่ท่านผู้ดำเนินรายการบอกว่าทะเลสาบเป็นมะเร็งนั้นไม่ใช่ ผมขออุปมาสักนิดว่าทะเลสาบถ้าเป็นคน ยังไม่เป็นโรคอะไรทั้งสิ้น แต่เป็นคนที่ถูกกักขังไว้ในบ้านมาตลอด 30 ปี ห้ามออกจากบ้าน จึงเพียงแต่อ่อนเพลียไม่มีแรงเท่านั้น แนวคิดของผมอาจจะต่างจากที่ได้จัดทำมา ผมคิดว่าตลอด 20 กว่าปี หากว่าเราใส่เสื้อ เราใส่กระดุมเสื้อผ้ามืดมาตั้งแต่แรกแล้ว เพราะฉะนั้นทะเลสาบ คนที่ถูกกักขัง คือ อ่อนเพลีย วิธีการรักษาอันดับแรกสูงสุด คือ ปลดปล่อยให้ทะเลสาบกลับมาเหมือนเดิม

สิ่งที่เราทำอยู่ตอนนี้ คือ เหมือนกับกำลังรักษาลูกเศรษฐี เอาเงินไปวิจัย ต่างคนต่างวิจัยไม่สามารถมารวมกันได้ เพราะเราตั้งเป้าหมายผิดมาแล้ว แต่ว่าสิ่งที่ผมทำอยู่ตอนนี้ ผมจะใช้เงินประมาณ 10 ล้าน อันนี้บวกคอมมิชชั่นไปแล้ว 35 เปอร์เซ็นต์ ผมใช้เวลา 3 เดือนแก้ปัญหาเหมือนกันนโยบายที่นายกฯ ต้องการ สิ่งที่ผมอยากทำก็คือว่า สาเหตุจริงๆ มาจากไหน แนวทางคือ (1) เปิดปากกระวะให้เหมือนเดิม (2) ทำร่องน้ำระหว่างปากกระวะถึงสะพานเปรม ความกว้างของทะเลสาบ เราปักแบบเสาไฟฟ้า นี่เป็นส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายในวงเงิน 10 ล้านนี้ แล้วปากกระวะชุดร่องน้ำ มาสักนิดให้น้ำเข้ามาเหมือนเดิม เมื่อได้จุดนี้แล้ว ชุดร่องน้ำเพื่อไม่ให้คนมาทำกระชังหรือเครื่องมือประมง กว้าง 200 เมตร ยาว 20 กิโลเมตร ลึกนี้ผมไม่แน่ใจ ระดับกระแสน้ำแต่ละฤดูมันแรงพอที่จะขัดเกลากลิ่นนั้นออกไปได้ และไม่สูญเสียวัชพืชของน้ำ

เมื่อเราเปิดทดลองใช้ 1 ปี เราศึกษาจากช่วงเวลา 1 ปีนั้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาก็ปัญหาหนึ่ง ตรงนี้เรามามองภาพรวมทั้งหมด ซึ่งขัดแย้งกันไปหมดแล้ว คนปากกระวะบอกว่าไม่ปิด ประมงว่าไม่ถอนออกหากไม่ได้เงิน ปัญหาว่าเงินทั้งหมดไปแก้ปัญหาน้ำนิ่งขาวระยะที่ท่านฯ ขอความกรุณา ในฐานะคนพัทลุงไม่เคยโววายอะไรขนาดที่เรามีความทุกข์ยาก แต่ไม่เคยสร้างปัญหาให้กับสังคม ขอให้พี่น้องเห็นใจคนพัทลุงบ้าง เพราะว่าทะเลสาบนี้เป็นเหมือนแร่ทองคำแต่เรากันให้เป็นเหมือนตะกั่วเพราะว่าทางเข้าออกทั้งหมดไม่ได้อยู่ในเขตพัทลุง แต่เราก็มัวว่ากัน

นี่คือสายทางด่วนของสัตว์โดยเฉพาะ ผมพูดตรงนี้อาจให้เห็นภาพ การรักษาออกจากปลดปล่อยแล้ว คือ เปิดปากกระวะ เปิดทดลองใช้ 1 ปี เพื่อศึกษาความเคลื่อนไหวปัญหาต่างๆ ของธรรมชาติ ก่อนที่จะไปสู่แนวทางแก้ไขอื่นๆ

คุณปรีชา จันศรีแก้ว

เรียนผู้ดำเนินการประชุม ผมมาจากตำบลหารเทา ได้ข่าวว่ามีการประชุมเรื่องลุ่มน้ำทะเลสาบ เลยถือโอกาสมาร่วมประชุมด้วย ในฐานะที่เป็นคนหนึ่งของอำเภอปากพะยูน การแก้ปัญหาผมเข้าร่วมหลายครั้งวันนี้จะขอนำเสนออีกครั้ง

คือเรื่องของทะเลสาบครับ เป็นเพียงเรื่องปรากฏการณ์ ซึ่งต้องแก้ทั้งระบบ แก่จากทางทิศตะวันตก ปาด้านน้ำ ตอนนี้นำบลดหารเทา มีอาชีพหลัก คือ การทำนา ต้องใช้น้ำ แนวโน้มจะไม่มีน้ำในการทำนามากขึ้น นาร้างมากขึ้น จำเป็นต้องเอาน้ำจากเขื่อนมาใช้ในการทำนา เพราะฉะนั้น แนวคิดของการมีส่วนร่วมจาก ตำบลหารเทา จะขุดน้ำจากคลองหลงกับคลองคันแร่ ระยะทาง 1,600 เมตร การขุดลอกทางน้ำเพื่อนำน้ำจากเขื่อนมาใช้ แต่ปัญหา คือ เมื่อเอาน้ำมาแล้วยังไม่ค่อยมีฝายกั้นน้ำมาใช้ น้ำนั้นจะลงทะเลและจะนำสารเคมีลงสู่ทะเลสาบไปด้วย ทำให้ทะเลสาบเสื่อมสภาพอีกครั้งหนึ่ง

จากการมีส่วนร่วมของตำบลหารเทา คิดว่า จะทำฝายน้ำล้น 2 ตัว เป็นฝายน้ำล้นเพื่อกรองสารเคมีไม่ให้เข้าสู่ที่นา

การกระจายน้ำตรงนั้นใช้ในพื้นที่ 5 ตำบลของปากพะยูน คือ คอนประดู่ คอนทราย ปากพะยูน หารเทา และฝายละมี และแน่นอนว่าจะดำเนินการขุดแน่ เพราะไม่มีน้ำใช้ในการทำนา แต่จะหาอะไรที่จะทำให้มีฝายกั้นน้ำล้นกักน้ำไว้ใช้ในฤดูกาลที่แห้งแล้ง ฝายตรงนี้เป็นตัวกรองสิ่งปฏิกูล ขยะ ไม่ให้ไหลลงทะเล เพราะฉะนั้นแนวร่วมจากกรอบแนวคิดของคนหารเทาคิดว่าจะขุดลอกแน่ แต่จะหาอย่างไรถ้าจะให้ฝายน้ำล้นมาได้ แต่เรายังไม่มีงบประมาณ เขามองว่าใช้งบประมาณ 25 ล้าน

น้ำจะไหลไปใน ตำบลหารเทา และตำบลใกล้เคียง พื้นที่นาจะมีระบบนิเวศดี ทำให้ชาวบ้านมีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วย ทำนาแล้วคงทน ถ้าเราไม่คิดทำตรงนี้ พื้นที่นาจะเหมือนได้น้ำมาแล้ว สารเคมีที่ใช้น้ำในพื้นที่นั้นจะไหลมาทะเลอีกครั้งหนึ่ง และทำลายระบบนิเวศในทะเลด้วย

เพราะฉะนั้นแนวความคิดของตำบลหารเทา ต้องมีฝายน้ำล้น 2 ตัวครับ น้ำนี้จะลงไปที่ทำนา

อีกอย่าง ผมเสนอแนะว่าหาอะไรที่จะห้มนำเข้าสารเคมีเข้ามาในประเทศไทย และสร้างจิตสำนึกว่าต่อไปเราจะต้องทำบุญชีวภาพมาใช้ในพื้นที่ ซึ่งตรงนี้เกิดแล้ว สารเคมียังมีอยู่ทั่วไปในจังหวัดพัทลุง ถ้าเอามาใช้จะกระทบต่อชีวิตเรา แต่ไม่รู้จะหาอย่างไร เพราะภาครัฐส่งเสริม การส่งเสริมของภาครัฐมาทำลายระบบวิถีชีวิตของเราเสียแล้ว

คุณสมใจ สุขเอียด

ครับ ผมขอขอบคุณผู้ดำเนินรายการและผู้มีเกียรติทุกท่าน ผมนั้นอยู่ชายเขา ถูกเชิญมาร่วมด้วย ดีใจครับจริงๆ แล้วข้อมูลต่างๆ ผมก็ไม่ได้ชัดเจนเท่าใด อาศัยว่าปากพะยูนอยู่ใกล้ป่าบอน ผมก็พอจะรู้บ้างในทางเศรษฐกิจทางทะเลและทางบก

วันนี้ผมจะต้องมาเสริม จะมาคุยเรื่องน้ำที่ไหลลงมาจากเขาบรทัด คือ เขื่อนจันทร ซึ่งทำเขื่อนแล้วก็พันล้านผมก็ไม่ทราบ อยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอป่าบอน ผมไปเที่ยวเกือบทุกปี ไปดูว่าน้ำจะลงมาที่ ปากพะยูน หารเทา คอนประดู่ บ้างหรือไม่ ไปครั้งล่าสุดเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ไปดูแผนที่เขื่อนจันทรจากที่เราเริ่มจุดประกายสร้างเขื่อนตรงนั้นพร้อมกับพระราชดำริของในหลวง สมัยพลตรีสนั่น เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ เราไปกัน ตำบลหารเทา ไปประชุมที่ทุ่งนารีร่วม 200 คน ไปรับทราบปัญหา มีการรับปากว่าจะสนับสนุนงบประมาณลงมาแน่นอน

เราก็มารอคอย ทราบข่าวว่างบลงมาแล้ว มีการก่อสร้างแล้ว หลังจากนั้นผมก็ไปเยี่ยมอีก ปรากฏว่าน้ำลดลงๆ สร้างเขื่อนแล้วทำนบน้ำล้นไม่ให้ลงมา ตำบลทุ่งนารี น้ำไหลไม่แล้งแล้ว แต่ที่ผมไปช่วงแรกๆ นั้น หากไป

รถตรงชายเขา ไปอาบน้ำ จะยืนอยู่ไม่ได้เลย เพราะน้ำไหลแรง เป็นสายเหมือนน้ำตกโดนงาช้าง หลังจากนั้นในที่สุดเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผมไปดูแผน ไปดูแผนว่าน้ำมีแนวโน้มมาลงที่ ตำบลหารเทาหรือไม่ ปรากฏว่าไม่มีแผนเลย เพราะน้ำจะลงไป 2 สาย คือ ที่ป่าบอน และรัศมี ผอ. ที่เขื่อนบอกว่าจะให้ น้ำลงไปหารเทา เฉพาะน้ำในทุ่งนารีก็ยังไม่พอ ลิงกินก็หมดแล้ว เราหมดกำลังใจก็กลับมา มาดูทางน้ำต่อ ว่าหากปีไหนมีการเพิ่มคันกั้นน้ำมากขึ้น กว้างขึ้น ปลดปล่อยมาทุ่งนารี แน่แน่นอนว่าทุ่งนารีล้นแล้วก็จะลงมาถึงหารเทา

มาดูทางน้ำที่คลองพรุพ้อ มีโอกาสสูงที่น้ำจะลงมา อำเภอปากพะยูน ที่ตำบลหารเทา คิดว่ามีเขื่อนตัวหนึ่งที่พรุพ้อ เป็นเขื่อนน้ำล้นของตำบลโคกทราย ตำบลคอนทราย ประกอบกับมาจากรัศมีอีกสายหนึ่ง น้ำในตำบลโคกทรายมีตลอดทางที่มา ตำบลหารเทาทางปากหล่ง ถ้าจำไม่ผิด 6 กำนันแล้วที่ผมไปยื่นเรื่องให้แก้ปัญหาเรื่องน้ำ แต่ทางนั้นมีปัญหาตรงที่ดินเป็นทราย ขุดเหมืองแล้ว น้ำไหลมา ทรายจะทับถมทำให้ดินแข็ง รุงปีไปอีกชุดใหม่อีก ปีนี้ผมตั้งใจว่าหากขอเขื่อนไม่ได้จะหยุดแล้ว

ผลกระทบที่จะได้น้ำมี 1,600 เมตร คิดจะของบประมาณ ไม่ทราบว่าจะได้หรือไม่ ต้องใช้รูปแบบชลประทาน แล้วน้ำจะมาตลอดปี ที่โคกทรายน้ำล้นตลอดปี ผมไปดูมาเมื่อวานขึ้นน้ำก็ยังล้น ถ้าเราขุดเหมืองนี้ น้ำจะไหลมาตำบลหารเทา เมื่อตำบลหารเทาได้แล้ว หากไม่กักน้ำไว้ น้ำจะไหลลงทะเลสาบตันที เพราะคลองฝาละมี คลองทางรถไฟ หากไม่กักน้ำไว้ น้ำจะไหลลงทะเลตันที น้ำจะแห้งขอด หลายเรื่องๆ จะเสียหาย และน้ำจะไม่ขังอยู่ในหารเทา ถ้าน้ำขังอยู่ที่นี่ มีคันบกกันน้ำไว้ การใช้ประโยชน์เราจะสูบน้ำไปทำนาได้ทั้ง ตำบลหารเทา คลองนี้ยาว 7 กิโลเมตร น้ำขังอยู่ราวๆ 10 เมตร 5 เมตร

น้ำจะกรอมลภาวะต่างๆ เราคิดว่าเราจะทำนบ 2 ตัว ตัวหนึ่งวังหลังของ ตำบลหารเทา หมู่ 5 อีกตัวหนึ่ง หมู่ 2 ติดกับ หมู่ 9 น้ำจะทะลักไป ตำบลวังใหม่ ประมาณ 1,000 ไร่ และตำบลฝาละมี หัวถนน น้ำที่เหลือจะไหลลงทะเล แต่ไปกรองในนา ตามเหมืองฝายต่างๆ

ตอนนี้เราใช้กักน้ำจากรัศมีส่วนหนึ่ง ในคลองพรุพ้อส่วนหนึ่ง ประจวบกับที่คลองหล่ง ลงมาหารเทา กักเก็บไว้ในฤดูแล้ง

หากภาครัฐเห็นด้วย พี่น้องจากอำเภอปากพะยูนส่วนหนึ่งจะทำมาหากินได้ ตามนโยบายของรัฐบาล ปลาที่ปากพะยูนมีแต่ปลาหัวโหม่ง กุ้ง ปู ปลา ไม่มีเลย เหตุผลก็ต้องเปิดปากกระวะเหมือนที่มีคนเสนอ ไปแล้ว ปลาจะได้เข้ามาบ้านเราบ้าง

อาจารย์จรรยา หยูทอง

มีคำถามอยู่ 2 คำถาม คำถามแรก ฝายที่ว่าเอาน้ำจากไหนครับ และปากกระวะเคยไปเห็นมาบ้างหรือยัง

คุณสมใจ สุขเอียด

เอาน้ำจากเขาจันทร์ ฤดูน้ำเดือนหก ฝนตกแช่ซังแล้ว น้ำลงมาที่ทุ่งนารีน้ำจะลงเหมืองฝายโดยอัตโนมัติ พอลงฝายแล้วจะลงคลองพรุพ้อ มาคิดเหมืองฝายที่เราคิดจะสร้าง เราเก็บไว้ เพื่อหว่านกล้าทำนา

ที่ตำบลหารเทา ต้องใช้น้ำฝน ถ้าฝนไม่ตกนาร้าง นี้น้ำไป 40 เปอร์เซ็นต์ แล้วปีนี้ เพราะฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล เรารีดตกร้าง เห็นนาร้างแล้วเสียขาย ตอนนี้ประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์เห็นจะได้ เปลี่ยนพื้นที่ปลูกสวนยาง ผมไปค้าน เขาก็ไม่ฟัง ปากะวะผมก็ไม่เคยไปดูด้วยตาตัวเอง ว่าเป็นอย่างไร เป็นแต่ฟังคนอื่นเขาบอกมา

กำนันฉัตรชัย อะเดหว่า

ผมในฐานะผู้นำ ตำบลเกาะหมาก ขอขอบคุณท่านนักวิชาการที่มาจากมอ. เพิ่งได้รับหนังสือยังไม่เข้าใจเท่าที่ควร มีการพูดเรื่องทะเลสาบ ผมก็นั่งฟังอยู่

เรื่องทะเลสาบผมเองพอจะเข้าใจ เพราะเกิดมาก็อยู่ในทะเลสาบมาตลอด เรื่องเคื่อนร้อนเค็ดร้อนมานาน 30 กว่าปีแล้วที่เราทำท่าว่ามีความเสื่อมโทรม กุ้ง ปลาลดน้อยลงโดยปัญหาหลายๆ เรื่อง ทะเลสาบสมัยก่อนใครๆ ก็อยากมาอยู่โดยเฉพาะรอบทะเลสาบแถวปากพะยูน เรื่องเปิดปากกระวะพูดมานาน 30 ปีแล้วพูดกันว่าจะเปิดจนทำเรื่อน้ำลึกสร้างเสร็จ จนกลายเป็นทะเลตื้นเงินหมดแล้ว ถ้าพูดถึงการพัฒนา ขุดลอกทะเลสาบจากสะพานเปรมมาช่วงพื้นที่ตื้นน้ำ ผมก็ดีใจนะครับ เพราะเปิดปากกระวะคงจะไม่ได้เปิดกันแล้ว ผมไปดูเหมือนอาทิตย์ก็มีการขุดไปแล้ว ใช้น้ำ ก็มีรู้ติดขัดตรงไหน การขุดทะเลสาบก็มีทั้งผลดีและผลเสีย

ทะเลสาบของเราที่ได้ตื้นเงินก็เพราะน้ำไม่ได้ถ่ายเท น้ำธรรมชาติไม่ไหลเวียน ทำน้ำลึกออกไปเกือบ 1 กิโลเมตร น้ำไม่ได้ออกไปแล้ว การที่ตะกอนไม่ได้ไหล ทำให้ทะเลตื้นเงิน เหมือนที่ว่าอยู่ในทะเลเหมือนอยู่ในน้ำนกงางขึ้นใส่ทะเล ทุกเรื่องก็ลงทะเล ทำให้ทะเลเน่าเหม็น กุ้ง ปลา ก็อยู่ไม่ได้ น้ำเปลี่ยนสภาพไปทุกวัน ผมคิดว่าการลอกทะเล...ลอกได้แน่ครับ แต่ผมเป็นห่วงอย่างหนึ่งว่าไม่เปิดสักช่องตรงไหน ไว้ระบายตะกอน ตามที่ประชุมหลายเวที เขาบอกว่าตรงไหนก็ได้ที่ใช้งบประมาณน้อยที่สุด ไม่ได้หมายถึงปากกระวะนะครับ มีการพูดถึงที่คลองหนังคืด อำเภอสติงพระ เป็นพื้นที่แคบที่สุดแล้ว แคบกว่าปากกระวะอีก การขุดลอกตรงนั้นเพื่อกินแล้วต้องถ่ายออก มิฉะนั้นน้ำจะเน่าเสียอยู่ในนั้น อีกอย่าง ปูเคยมี สารพิษจะได้ไม่ไหลลงทะเล ประโยชน์การขุดตรงนั้น เป็นการระบายสารพิษ ตะกอน ธรรมชาติจะได้หมุนเวียน

การพูดเรื่องน้ำจืดน้ำเค็ม พูดกันมา 30 ปีแล้ว ไม่ได้ไปไหน การขุดทะเลถ้าไม่มีทางระบายน้ำก็ตัน ไม่อาจแก้ปัญหาได้

น้ำจากพัทลุงก็มีน้อยตามธรรมชาติของมัน แต่ว่าถ้ามีการระบายจะได้คล่องตัวมากขึ้น อีกอย่างผมคิดว่าจะช่วยไม่ให้อุดตัน การขุดลอก ต้องขุดแล้วขุดเล่า ถ้าเราทำให้มีการหมุนเวียนเข้าออกได้ เป็นธรรมชาติของมันน่าจะมีผลดี แล้วก็ใช้งบประมาณไม่มาก

ผมเห็นด้วยกับการระบายให้น้ำออก ส่วนการขุดให้ขุดร่องน้ำ แล้วต้องเปิดช่องระบายออกด้วย เข้าไปแล้วต้องมีทางออกด้วย เพราะน้ำจากหาดใหญ่ต่อไปจะมาถึงด้วย นี่เป็นความคิดผม...เปิดปากกระวะได้น้ำจะดีที่สุด แต่ถ้าเปิดไม่ได้ ให้จะเปิดตรงนี้ที่ผมว่า ใช้งบน้อย ให้น้ำได้หมุนเวียนตามธรรมชาติ

การขุดลอกเพื่อให้ตะกอนที่เกิดขึ้นได้เคลื่อนตัวออกไปบ้าง เพราะรอบทะเลแต่ละวันสิ่งปฏิกูลที่ลงไปมีมาก เน่าไปๆ เมื่อก่อนในทะเลไม่มีโคลน เพราะทะเลลึกทำน้ำลึกก็ไม่ตัน น้ำได้มีการไหลเวียน แต่ช่วงนี้ตะกอนในทะเลสูงเป็นสอ ก้น ลงไปไม่ได้แล้วสัตว์น้ำจะอยู่ได้อย่างไร ถ้าพื้นท้องไปดูในทะเล จะน้ำตาไหลเลยละครับ ทุกวันนี้ทะเลสาบสภาพไปกันใหญ่แล้ว ขุ่นชุมมาก

เรื่องสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า อำเภอปากพะยูน ที่เกาะหมาก เรามีพื้นที่ประมาณ 200 ไร่ บนบกกันไว้สำหรับชุมชนได้มาเพาะพันธุ์ปลา ผมได้เสนอเรื่องนี้มานาน จนกระทั่งวันนี้ก็ไม่ได้พัฒนาเลย สถานีนี้เพื่อเพาะพันธุ์สัตว์น้ำก่อนปล่อยลงทะเลสาบ มีแต่ตัวสถานีแต่ไม่มีสัตว์น้ำ ไม่มีงบมาพัฒนา

คุณสุภาภรณ์ พรรณราย

เรียนคณะกรรมการ และผู้เข้าร่วมทุกครั้ง อยากให้ภาพ ว่าช่วง 2-3 วันนี้ มีลมหนักมาจากอ่าวไทย ลมนี้ทำให้กุ้ง ปลา มาสู่ทะเลสาบเรา ช่วงนี้ชาวประมงเริ่มวางกั๊บกุ้งหัวมันได้ คนละ 4-5 กิโล สาเหตุนี้ กุ้งได้เข้ามาทางท่าเรือน้ำลึก ทั้งที่ทำเรื่อน้ำลึกแคบ กุ้งที่เข้ามาได้ก็ลดมาก เป็นดอกเตอร์ทั้งนั้น เพราะว่ามีเครื่องมือกีดขวางอยู่ ทั้งหมด อยากให้เห็นว่าถ้าเรามีการขุดร่องน้ำ แล้วเอาเครื่องมือประมงออก ชาวประมงทะเลใน น่าจะอยู่ดีกว่า อีกทางหนึ่งมีการเปิดปากกระวะ ให้เหมือนธรรมชาติที่ผ่านมา เราจะเห็นว่ากุ้งมันมาทั้ง 2 ทาง ดึกว่าทะเลใน 2-3 ปีที่ผ่านมา ไม่มีกุ้งหัวมันเลย ช่วงนี้เริ่มจะมีบ้างเพราะลมแรง

ช่วงกุมภาพันธ์ ถึงมีนาคม ลมแรงมาก ชาวประมงออกเรือไม่ได้ แต่ผลของมันก็คือว่า ปลาหมึกมา ต่อเมษานี้มีกุ้งหัวมันแล้ว ที่ผ่านมา เราจะบอกว่าช่วงยางผลัดใบเราไม่ต้องหวังว่าคนในทะเลสาบจะอด ไม่มีทาง กุ้งหัวมันจะมาเยี่ยมโดยตลอด แต่หลายปีที่ผ่านมาช่วงหน้ายางผลัดใบ คนทะเลสาบทำท่าว่าจะตาย ไม่มีกุ้งให้จับ

หากว่าเราเอาสิ่งกีดขวางทางน้ำตรงนี้ออกไปสัก 200 เมตร ก็เห็นด้วย แต่ว่าน่าจะเปิดร่องน้ำก่อน ช่วงแรกทำร่องน้ำให้น้ำไหลก่อน ถ้าไม่มีร่องตรงนี้ น้ำจะมาไม่เต็มที สังเกตได้ว่าตรงไหนน้ำลึก กุ้ง ปลา ชอบอยู่ แต่ทุกวันนี้ตื่นเงินเสียแล้ว

เหมือนที่ก้านนุข เราได้สำรวจเส้นทางที่คลองหนั่ง ประมาณ 2,000 กว่าเมตร เราได้แต่เสนอเพราะว่าเป็นของบ้านเพื่อน เราต้องฟังเจ้าพื้นที่ด้วยว่าเขายอมหรือไม่ยอม ต้องมีการหารืออีกที

อีกอย่างก็อยากให้เห็นภาพตรงนี้ คือว่า ทำเรื่อน้ำลึกปิดกันเกือบหมดแล้ว เหลืออีก 400-500 เมตร ที่เปิดทางไว้ กุ้ง ปลา มาด้วยความลำบาก เพราะน้ำไหลเชี่ยว ตอนที่เขาทำเราไม่รู้ แต่ตอนนี้รู้แล้วว่าผลกระทบเป็นอย่างไร ถ้าเป็นไปได้ให้ย้ายทำเรื่อน้ำลึกไปที่อื่นหรือเอาออก นี่เป็นข้อเสนอ-ทำได้ไม่ได้เป็นอีกเรื่องหนึ่ง เมื่อก่อนเราถูกปิดปากกระวะอย่างเดียวเรายังไม่กระทบเท่าไร เรายังได้กินแต่พอมีทำเรื่อน้ำลึกเราก็ตายไปเลย

ปี 2527 ทำเรื่อน้ำลึกกำลังขุดอยู่ กุ้งหางแดง ปลาหมึก ปูดำ ลงมาถึงทะเลสาบ เป็นผลมาจากที่ตรงนั้นน้ำลึก น้ำไหลดี ข้อที่เอามาให้เห็น นี่เป็นประสบการณ์ตรงจากที่เคยเป็นแม่ค้าซื้อกุ้งในขณะนั้น

อาจารย์วีระ แสงเพชร

คือจริงๆ แล้ว ผมอยากฉายภาพให้เห็นสัปดาห์น้อยนะครับ ตั้งแต่ปี 2400-2500 กุ้งที่มาขายแต่ละครั้งเป็นลำเรือ ไม่ได้ขายเป็นเชิงเหมือนปัจจุบัน ตั้งแต่ปี 2503 กุ้ง กิโลละ 3 บาท ปี 2508 กิโลละ 9-13 บาท ปัจจุบัน 2547 กุ้ง กิโลละ 14-15 บาท และหายากอีกด้วย

เมื่อก่อนคนโบราณบอกว่าอยากกินปลากระบอกให้มาปากพะยูน ปลากระบอก ปลาหมึกหลัง ให้มา ปากพะยูน ทุกวันนี้หาไม่ได้ การพัฒนาทะเลสาบเราควรสร้างเรื่องความตระหนัก ให้กับชาวประมง ในเรื่องของกรจับสัตว์น้ำโดยเฉพาะปลาตัวอ่อน

ปลาอุกเหมาะ เมื่อก่อนเขากิน เหมือนบ้านผมที่ ตำบลฝาละมี ผมกินกันช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ทุกวันนี้กินกันทุกวันกลายเป็นน้ำผึ้งบ้าง ทอดบ้าง มีการใช้ประโยชน์มากจนไม่เหลือ จะให้ปลาหลงเหลือไม่มีทางเลย

ปลาชี่ตั้งเมื่อก่อนกินกันที่บ้านผม ทุกวันนี้ตัวเล็กๆ ก็นำไปขาย ปลากระบอกก็ทำกันทุกอย่าง พาไปทำทอดกรอบ ทำแคเดียว

ผมเห็นด้วยกับการขุดลอกให้ลึก น้ำจะได้หมุนเวียน แต่การทำฝายกั้นน้ำผมไม่ค่อยจะเห็นด้วย ควรจะคิดกันดีๆ ว่าจะทำตรงไหนให้เหมาะสม ไม่ใช่ว่าเต็มไปด้วยฝายกั้นน้ำ ผมเคยไปอยู่ที่คลองตำนาน จากวัดใหม่ไปถึงลำปำ มีฝายไม่ต่ำกว่า 20 ฝาย แน่นมาก ประมาณ 2 กิโลเมตร 1 ฝาย ที่คิดว่าจะให้แรงน้ำไปอัดตะกอนให้ไหลไปลงทะเลนอก ไม่มีทางเลย พลังน้ำจะลดน้อยลง

การสร้างควรดูความเหมาะสม สร้างแต่ละอันนำมาเพื่อประโยชน์ของตัวเอง ถ้าเราคิดกันไม่ดีจะล้มเหลวหน่วยงานรัฐควรไปดูความล้มเหลวของเขื่อนอื่นๆ คูณณศึกษาความล้มเหลวและตรวจสอบประโยชน์ที่ได้รับว่าเป็นอย่างไร ได้ประโยชน์จริงหรือไม่

ชลประทานบ้านเราแปลกอยู่อย่างหนึ่งครับ หน้าน้ำน้ำมากไม่รู้จะเอาไปทำอะไร แต่พอหน้าแล้ง น้ำลดน้อยลงทั้งสิ้น

อีกเรื่องที่ผมจะเสนอ คือ หน่วยงานของรัฐที่อยู่รอบทะเลสาบ เหมือนที่ก้านว่า อย่างประมง ชี้อต้องเปลี่ยน เป็นชื่อเพาะเลี้ยงเสียบเลย...แต่ยังไม่เพาะเสียบที่ (2) อำเภอปากพะยูนข้างทะเลสาบนี้แหละ หลังอำเภอที่สวยมากในการเพาะพันธุ์ปลา ทำไมไม่ดูแลบ้าง เทศบาลก็อยู่ใกล้ อบต.ก็มี ทำไมไม่มาช่วย น่าจะมีงบประมาณมาช่วยก่อนแทนที่จะรอจากส่วนกลาง

เราควรมีโครงการทำอย่างไร ที่จะสร้างความตระหนักให้กับชาวบ้านในการใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างไม่ฟุ่มเฟือย อย่างหวังแต่รวยๆ มิฉะนั้นจะหาเท่าไรก็ไม่พอ และหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในพื้นที่น่าจะช่วยดำเนินการตรงนี้ไม่ต้องรอนงบประมาณจากรัฐ

คุณผา สิงสุ่ม

ผมเสนอความคิดเห็นอีกสักอย่างนะครับ ผมเข้าร่วมเวทีมาหลายเวทีแล้ว ปัญหาเรื่องทะเลสาบนะครับทุกเวทีพูดเรื่องทะเลสาบกัน

ผมอยากชี้ให้เห็น ที่เขาว่าไฟสว่างทางสะดวก แต่ที่ทะเลยังไม่สะดวกครับผมคำนวณเมื่อผมอายุ 10 กว่าปีทะเลสาบอุดมสมบูรณ์ที่สุด ช่วงเดือนสิบ ทะเลจะแห้ง หาดจะล่อเป็นคลื่นขึ้นมา ตรงนั้นของที่ไม่ดีน้ำจะไหลเวียนถ่ายเทไปชัดเจน เพราะน้ำทะเลจะแห้งไปตามปกติ ผมสงสัยว่าปัจจุบัน 50 ปีมาถึงปัจจุบันชายริมฝั่งทะเลไม่เคยแห้ง สาเหตุที่เกิด จากที่ผมไปสำรวจมา คือ (1) ปากน้ำสงขลา ที่กีดขวางทางน้ำ พื้นท้องสามารถพิสูจน์ให้เห็นได้ชัดเจนเปิดน้ำเป็นช่องเล็กๆ ที่หัวน้ำนี้แหละครับ พื้นท้องจะมองได้ว่าผลไปถึงไหน แต่ถ้าเปิดช่องกว้าง กระแสน้ำจะพุ่งกล้ำมากกว่า (2) ทะเลสาบตั้งแต่ตอนล่างถึงตอนบน ผมเปรียบว่าเหมือนทะเลกล้างจะคลอเคลีย ต้องการหมอ อย่าให้ทะเลคลอเคลีย เพราะจะเกิดปัญหา ต้องไปคลอเคลียหมอโรงพยาบาล อย่าให้คลอเคลียเพราะสิ่งที่จะตามมา คือ (1) ผักตบ ตัวนี้ชัดเจน เพราะผักตบอยู่ในน้ำจืด ตัวที่ (2) ครับ ตัวที่งอกในทะเลมีหลายประเภท พื้นท้องส่วนบนผมไม่รู้ว่ามีปัญหาอะไร ผมขอโทษนะครับ ผมถือว่าหากทะเลเสียผลกระทบจะถึงกันหมด

ผมคำนวณจากเกาะนางคำ มาถึงเกาะหมาก ผมบอกพี่น้องได้ว่าโจดหินในทะเลจะไปหาไม่ได้ ต่างจากเมื่อก่อนที่สามารถบอกได้ว่าโจดหินอยู่ตรงไหน ลักษณะเป็นอย่างไร มีหาดกี่หาด แต่สมัยนี้หาไม่พบ เพราะสาเหตุจากทะเลตื้นเขินขึ้นมา อาจจะจากสิ่งที่ไม่ดีไปทับถม ถมหินพวกนี้ก็ไม่งอกขึ้นมา

หน้าบ้านผมเคยมี 3 หาดแต่ทุกวันนี้เหลือหาดเดียวแล้ว ผมขอฝากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง อย่าให้ทะเลลดเอง ช่วยพาส่งโรงพยาบาลให้หาทางแก้ไขให้ชัดเจน

ผมขอเสริมเรื่องกุ้งหัวมันอีกนิดหนึ่ง เพราะว่ากุ้งหัวมันมาจากน้ำเค็ม เหมือนที่น้องเขาวรรณสุรภักดิ์เป็นส่วนประกอบ ลมหนักจะอัดน้ำเค็มเข้ามาในทะเลสาบ น้ำเค็มนี้จะพาไข่กุ้งไปฟักตัวที่น้ำกร่อย ที่หัวแหลม เกาะใหญ่ พอตัวใหญ่แล้วก็กลับลงไปตามน้ำ

พวกผมชาวประมงช่วงนี้ไม่กล้าลงทุนซื้อเครื่องมือทำประมง หนึ่งหมื่นบาทก็ไม่ได้ทุนคืน ต่างจากเมื่อก่อน ลงทุนหมื่นกว่าบาทถือว่าเรื่องเล็กน้อย ประมาณ 5 คืนก็ได้คืน

ที่ผมสำรวจมา ที่ตำบลเกาะหมาก ชาวประมงสรุปว่า 80 เปอร์เซ็นต์ ที่ลงทุนไปแล้วยังติดลบขาดทุนอยู่ นี่คือผลเสีย ถ้าเป็นไปได้ให้หน่วยงานทุกหน่วยช่วยแก้ไขสิ่งกีดขวางร่องน้ำ (รวมท่าเรือน้ำลึก) ในลุ่มน้ำทะเลสาบตั้งแต่ตอนใต้ถึงบนสุด ขุดลอกร่องน้ำ ให้เป็นไปตามธรรมชาติ

ปัญหาเรื่องน้ำกุ้ง ผมไม่ใช่นักวิจัยแต่เป็นนักสำรวจ ผมสำรวจจากเกาะหมากไปถึงต้นน้ำที่มีการทำนากุ้งว่ามีใครทำบ่อบำบัดหรือไม่ ปรากฏว่าไม่มีเลยครับ ผมเคยเสนอในที่ประชุมว่า อีก 10 ปีข้างหน้าบ่อกุ้งทั้งหมดผมบอกแบบนี้เลย ปัญหาประกอบกันหลายเรื่อง ผมคำนวณจากปัญหาที่วนเป็นวงกินหาง คุณปล่อยน้ำเสียลงทะเลผมชักน้ำนั้นมาใช้ คุณปล่อยผมชัก เวียนไปเวียนมา ผมคำนวณว่าไม่เกิน 10 ปี นากุ้งจบ แนวโน้มการทำนากุ้งจะลดลง

อาจารย์อริ รังสิโยภฤกษ์

เอาละครับ มาดูเอกสารกัน เรามีเวลาก่อนเที่ยง 1 ชั่วโมง และหลังจากนั้นหยุดทานข้าวแล้วค่อยมาว่ากันต่อ ให้ดูเอกสารเลขครับ...ในแผนที่เราได้ข้อมูลจากพี่น้องกับข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ ร่างเป็นแผนออกมา เราให้ความสำคัญของน้ำ ต้องการน้ำให้อุดมสมบูรณ์ เรามองตั้งแต่ต้นน้ำ ประการที่ 1 น่าจะหยุดการทำลายป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน และป่าพรุ เห็นด้วยหรือไม่ ส่วนวิธีการหยุด เราเสนอว่าเราจะใช้มาตรการอย่างเข้มข้น

1.1 บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและจริงจัง ประเทศไทยกฎหมายดีทุกอย่าง แต่ไม่เคยนำมาใช้ ประธานชวลิต บอกว่าต้องมีกฎหมายเฉพาะ ใช้อย่างเข้มข้น

1.2 ประชาชน องค์กรภาคประชาชน องค์กรส่วนท้องถิ่น (อบจ. เทศบาล อบต.) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน และหยุดการทำลายป่าต้นน้ำ หมายความว่าเราบังคับกฎหมายแต่คนในพื้นที่ไม่ให้ความร่วมมือก็จบเหมือนกัน

1.3 หยุดการทำลายและไล่ล่าสัตว์ป่า ป่าจะสมบูรณ์ต้องมีสัตว์ด้วย

1.4 หยุดการก่อสร้างถนนที่กีดขวางทางน้ำธรรมชาติ ทำถนนแต่ไม่มีช่องพอน้ำออก ก็ไม่ได้

แผนเหล่านี้เห็นด้วยหรือไม่ ให้ผ่านได้หรือยัง...ผ่านนะ

ข้อที่ 2 หยุตปล่อยน้ำเสียทุกประเภท ไม่ว่าจากโรงงานอุตสาหกรรม การเกษตร จากชุมชน เห็นด้วยหรือไม่ มาตรการมีอะไรบ้าง

- 2.1 บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด และจริงจัง
- 2.2 กำหนดมาตรการทางสังคมที่มีประสิทธิภาพ และปฏิบัติได้
- 2.3 ให้มีการบริหารจัดการน้ำเสียชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สร้างจิตสำนึก/ให้การเรียนรู้กับชุมชนให้มีความรับผิดชอบดูแลเรื่องการบริหารจัดการน้ำเสีย ชุมชนต้องมาช่วยกันดูแล
- 2.4 หยุตปล่อยน้ำเสียจากนาุ้ง ฟาร์มปลา ฟาร์มสุกร ลงสู่ทะเลสาบ และแหล่งน้ำโดยตรง (โดยไม่บำบัด)
- 2.5 ให้นำหน่วยงานของรัฐเข้มงวดในการตรวจสอบการทำงาน ของระบบบำบัดน้ำเสียในโรงงานอุตสาหกรรม และบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกับโรงงานที่ลักลอบระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม

ข้อที่ 6 จะเพิ่มเติมอะไรไหม

ไม่แจ้งชื่อ

ทำอย่างไรต้องมีการสร้างจิตสำนึกไม่ให้มีการทิ้งขยะลงทะเล ผมไปนั่งร้านน้ำชาทุกเช้า ในทะเลหน้าหาด ผมแนะนำเทศบาลบอกให้เขียนป้าย ว่าห้ามทิ้งขยะลงในทะเลสาบ ตรงนี้ศาลาน้ำเป็นสถานที่สวยงาม ให้นำปลาต่างๆ มาเลี้ยง แล้วมีคนขายอาหาร เราจะได้ซื้อให้ปลากิน เป็นสถานที่ท่องเที่ยว เราทำอย่างไรให้มีน้ำสะอาดไม่ให้มีน้ำเน่า

อาจารย์อริ รังสิโยภณ

เราต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการป้องกันไม่ให้มีน้ำเสีย เราต้องเอาจริงเอาจังเสียที แผนตรงนี้ ข้อ 2 ขอมรับหรือไม่ จะเพิ่มเติมตรงไหนบอกได้เลย...

ข้อที่ 3 หยุตใช้เครื่องมือประมง ประเภททำลายล้าง มีอะไรบ้าง อวนรุน วางยาเบื่อ ซ็อตปลา...ที่นี้มีบ้างหรือไม่ เราต้องหยุตให้หมด จะให้ตำรวจมาจับไม่ไหวหรอก เราต้องดูแลกันเองในรูปองค์กรภาคประชาชน และในตัวที่ยั่งยืนที่สุดคือสร้างจิตสำนึก ครับ ข้อที่ 4 หยุตขยายพื้นที่ทำนาปรัง นอกเขตชลประทานเป็นข้อเสนอของหัวป่าตะเคียนะครับ ชาวบ้านเสนอว่าอยากให้อำเภอตั้งหน่วยสูบน้ำ ชลประทานเขาบอกว่าขยายไม่ได้ เพราะว่างบประมาณได้ลงมาให้ท้องถิ่นรับผิดชอบหมดแล้ว

คุณสุภาภรณ์ พรรณราย

ข้อ 3.4 อวนกุ้งหัวมันเปลี่ยนเป็น 3 เซนติเมตร ไม่ใช่ 2 เซนติเมตร แต่อวนหัวมันยังเป็น 2 เซนติเมตร อวนปลาที่ถูกต้องแล้ว ให้เพิ่มอวนหัวมันไซ้ไปด้วยค่ะ

อาจารย์อริ รังสิโยภยกุล

ข้อ 5 หยุดขยายพื้นที่ทำนาทุ่งนอกเขตนาทุ่ง ไม่ทราบว่ที่ปากพะยูนแบ่งเขตหรือไม่ ตรงนี้ระบุชัดเจนว่าไม่ให้ข้ามเขตกัน ที่ตะเคียนะบอกเลยว่ให้กันเป็นคอนกรีตไปเลย จะได้ไม่รูกล้ำกัน ไม่ทราบว่ที่นี้มีหรือไม่...ผมผ่านมาเกาะนางคำ เกาะขน นาทุ่งมีมาก

ข้อที่ 6 หยุดก่อสร้างที่รูกล้ำพื้นที่ทะเลสาบทุกชนิด ที่ระโนดถามว่ที่ห้ามๆ ภาครัฐด้วยไหม ผมบอกว่ห้ามหมด แล้วที่จอนนจะเห็นได้ว่เขารับข้อนี้ คนหัวป่า คนจอนน ทั้งเขื่อนและสะพานสรุปว่ก็ไม่มีแล้ว

ข้อที่ 7 การใช้ที่ดิน ห้ามไม่ให้มีการรูกพื้นที่ป่า มีมาตรการ 7.1 (สำหรับพื้นที่ภูเขา) ห้ามไม่ให้มีการรูกพื้นที่ป่าใหม่เพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่น

7.2 หยุดการใช้/นำเข้า สารเคมีอันตรายทุกชนิดในการเกษตร เห็นด้วยหรือไม่ หลายคนเห็นด้วยในประเด็นนี้

7.3 ตั้งโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพในพื้นที่

ใครจะเสนอเพิ่มเติม ให้บอกมา เราเปิดโอกาสตลอด นี่เป็นการเสนอแผนแล้ว เสนอแผนให้ท่านได้พิจารณา ประเดี่ยจะบอกว่ไม่มีใครมาให้ดู นี่เป็นแผนแรกละมั้งที่เป็นแผนของประชาชน

ผ่านไประหว่างข้อที่ 8 แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี แหล่งท่องเที่ยว เรามีสิ่งที่เป็นทรัพยากรที่สร้างความภาคภูมิใจให้คนลุ่มน้ำมากมาย สิ่งเหล่านี้เราต้องมีแผนในการรักษา

8.1 หยุดขุดหาสมบัติ โบราณสถาน และโบราณวัตถุทุกชนิด ลงไปขุดวัดเขียนบางแก้ว เรามีของดีมากมาย เป็นเมืองถัดจากสทิงพระ

8.2 หยุดรูกพื้นที่และกิจกรรมที่นำมาซึ่งความเสื่อมโทรมของทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยว

คุณสมพร สุวรรณรังสี

ในพื้นที่ บางสถานที่มีโบราณสถานอยู่ อย่างตำบลเกาะหมาก ผมเข้าใจว่อาจารย์คงจะทราบ เราจะรื้อฟื้นฟูบูรณะขึ้นมาใหม่ ตามคำบอกเล่าจะเป็นไปได้หรือไม่

อาจารย์อริ รังสิโยภยกุล

ประเดี่ยเราจะมีในแผนฟื้นฟู ซึ่งจะพูดต่อไป

เมื่อหยุดปัญหาวิกฤตต่างๆ แล้ว เราก็มาคิดแผนที่ 2 แผนฟื้นฟู

ข้อที่ 1 ฟื้นฟูทะเลสาบ มาตรการก็มี...1.1 กำหนดเขตพื้นที่กันชนเพื่อการฟื้นฟูพิเศษ ให้มีระยะ 30-50 เมตร รอบทะเลสาบ (ทั้งนี้ยกเว้นในเขตพื้นที่ชุมชนที่เคยอาศัยอยู่แต่ดั้งเดิม) เห็นด้วยไหมครับ

1.2 ให้มีการคุ้มครอง และฟื้นฟูพื้นที่ป่าพรุ และป่าชายเลนอย่างจริงจัง เรามีพรุมากมายแต่ถูกทำลายหมด แล้วเราต้องฟื้นฟูให้หมด หากไม่ฟื้นฟูเราจะไม่มกลังน้ำจืด และเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำเล็กๆ และการปล่อยต้องไม่ปล่อยสัตว์น้ำตัวเล็กๆ เพราะจะตายหมด ต้องนำไปอนุบาลก่อน

1.3 ให้นำหินที่กีดขวางบริเวณปากทะเลสาบออก (แนวกั้นคลื่นทำเรื่อน้ำลึก) เพราะทำให้ปลาหรือน้ำในทะเลสาบไม่มีทางเข้าออก ประเด็นนี้ คือ ทำเรื่อน้ำลึกได้พุดกันไปแล้ว

ดูไปเรื่อย ๆ นะ ข้อ 2 พื้นฟูป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน และป่าพรุ เราหยุดนุกรุกแล้วก็มีกรพื้นฟู ทำอะไรบ้าง
มาตรการ

2.1 กำหนด เขตพื้นที่ต้นน้ำให้ชัดเจน โดยให้เป็นที่ยอมรับของชุมชนในพื้นที่

2.2 อพยพย้ายประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ต้นน้ำ

2.3 จัดตั้งคณะกรรมการพิจารณา ดูแลค่าอาสินในพื้นที่ที่มีการนุกรุก

ข้ออื่นๆ ก็ตามเอกสาร อ่านเอาเองก็แล้วกัน ข้อไหนคิดใจจะเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม เจริญเลยครับ ใครมีความเห็นเพิ่มเติมก็ว่ามา

ข้อที่ 3 พื้นฟูคลองธรรมชาติ พุดถึงน้ำ และลำคลอง เราไม่เคยคิดจะดูแลให้เหมือนเดิม วิธีคิดของเราจะต้องเว้นที่ข้างคลอง ข้างละ 15 เมตร ตามกฎหมายที่ดิน ปลุกป่าริมคลอง ไม่ใช่ไถเกรดลงไปคลองจนหมด ท่านวานิชที่วัดป่าลิไลยก์ ท่านบอกว่าเดี๋ยวนี้มีขบวนการเขี่ยคลอง คลองกว้างๆ เขี่ยให้แคบลงๆ

การฟื้นฟูคลองธรรมชาติให้น้ำไหลได้สะดวก และรักษาสรรพชาติให้เหมือนเดิมมากที่สุด เราไม่เน้นให้แก้ปัญหาด้วยการสร้างเขื่อน เพราะจะสร้างความขัดแย้งของคนแต่ละพื้นที่

ข้อที่ 4 บุรณะแหล่งประวัติศาสตร์และโบราณคดีให้อยู่ในสภาพเดิม...ของดี ๆ จะต้องมีการบูรณะ

คุณพัลลภ ไสน

ข้อนี้ผมอยากเสนอว่า อยากให้มีวันประเพณีของทะเลสาบเป็นประจำ เป็นของขวัญที่ยิ่งใหญ่ของเรา คือตามเสด็จตามรอยพระยุคลบาท รัชกาลที่ 5 ของเรา เป็นประจำปี ทำไปตลอดได้หรือไม่ วันไหนที่พระองค์ท่านเสด็จมา หรือกลับวันไหน ก็ให้จัดเป็นงานประจำปีของทะเลสาบสงขลาเรา เป็นการตามรอยพระยุคลบาททั้งหมด จะได้อนุรักษ์ประเพณีระหว่างสงขลา พัทลุง กระทรวงวัฒนธรรมฯ ก็ส่งเสริมสนับสนุนตรงนี้ด้วย

อาจารย์อารี รั้งลิโยกฤษฎ์

มีการเสนอแผนไปแล้วในเวทีจังหวัด ตรงนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งด้วย ผมจะไปตรวจสอบอีกครั้ง

ข้อที่ 5 พื้นฟูและใช้ประโยชน์จากศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาชาวบ้าน เราต้องศึกษาว่ามีอะไรบ้างก็นำมาใช้นะประโยชน์

ข้อที่ 6 พื้นฟูทรัพยากรประมง วิธีการฟื้นฟู ก็มีวิธีคิดในเรื่องการใช้ (1) เครื่องมือประมง (2) พุดถึงแหล่งเพาะพันธุ์ปลาโดยธรรมชาติ คือ ป่าชายเลน หากว่าเราขยายพื้นที่ ที่เหมาะสม เห็นว่าปลาพรหม ก็มาแล้ว ปลาตุ๊กตาพัน ก็ยังมีที่เครื่องกับทะเลน้อย หากว่าเรามีวิธีการ อาจารย์อาแวตั้งเป้าหมายในการฟื้นฟูว่าต้องการให้คืนความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์น้ำธรรมชาติให้มากที่สุด โดยไม่เน้นการปล่อยพันธุ์ปลา ซึ่งเป็นวิธีเสริมไม่ใช่วิธีหลัก

คุณสมพร สุวรรณรังสี

ระหว่างอำเภอเฉลิมพระเกียรติกับอำเภอร่อนพิบูลย์ ปลาตุ๊กลำพันยังมีอีกมาก มีมากกว่าทะเลน้อยและพรุควนเคร็ง

อาจารย์อารี รังสิโยกฤษณ์

ที่ทะเลน้อยต้องปลูกคันเดียวให้มากขึ้น เพราะว่าปลาตุ๊กลำพันชอบกินลูกเดียว ตอนนี้ปลาตุ๊กลำพันมีมาก แต่อาหารของมันไม่มี เราต้องศึกษากันอีกที หาวิธีการขยายพันธุ์ ในเรื่องการไ้ที่ดิน ข้อที่ 7 การใช้ที่ดิน เขาบอกว่าให้ดินบนเขา ให้สำรวจการใช้ที่ดินให้ชัดเจน ส่งเสริมให้มีการปลูกพืชเศรษฐกิจที่ใช้น้ำน้อยลงในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

สำหรับพื้นที่นา ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำร่วมกับชลประทานในพื้นที่

ข้อที่ 8 พื้นฟูทรัพยากรน้ำ การฟื้นฟูทำอย่างไรบ้าง ตอนนี้มีทีมงานทางกรุงเทพฯ หลายคน กำลังศึกษา ลงพื้นที่เมื่อวันที่ 8, 9, 10 คลื่นแรงมาก

คุณสมพร สุวรรณรังสี

การอนุรักษ์น้ำนั้นครับ โดยเฉพาะในเขตพัทลุงและสงขลา ชุมชนริมฝั่งตะวันตกของทะเลสาบ มีคลองสายน้ำจากภูเขาวรรคที่จะมาลงทะเลสาบ สายน้ำนั้นนอกจากเอาของเสียมาแล้วยังนำดินตะกอนลงสู่ทะเลสาบด้วย ทุกคลองสายน้ำ วิธีการของเรา คือ ขุดกระเพาะน้ำในสายน้ำบางช่วง ขุดตามชุมชน ชุมชนไหนที่มีดิน ขุดให้ลึกกว่าสายน้ำธรรมชาติ ขุดรวมกับตลิ่งด้วย ขุดบางช่วงแค่ 1 เส้น หรือ 2 เส้น เป็นแหล่งเก็บน้ำให้ลึกกว่าสายคลองธรรมชาติ

จุดประสงค์ (1) เพื่อเป็นแหล่งน้ำดิบของชุมชน (2) เป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์น้ำ (3) นำไปใช้ในการเกษตร และ (4) น้ำที่นำตะกอนมาด้วย จะได้มาพักที่บ่อ หรือกระเพาะน้ำตรงนี้ เป็นบ่อเก็บตะกอน ตะกอนจะได้ไม่ลงทะเล

ถ้าเราเก็บตรงนี้ตามชุมชนต่างๆ ริมคลอง ขุดตามความต้องการของชุมชน ผลที่ได้รับคนหนุ่มสาวที่ไปอยู่ในเมืองจะได้กลับมาพัฒนาบ้านเกิด อยู่ใกล้พ่อแม่ จะได้ไม่แตกออก ฝึกประเพณีไปเรื่อย

อาจารย์จรรยา พุทธิทอง

ประเด็นนี้ผมอยากถามที่ประชุม เมื่อก่อนน้ำกินเราไม่ซื้อ เป็นไปได้หรือไม่ที่เราจะมีน้ำกินรอบทะเลสาบเป็นน้ำในพื้นที่โดยที่ไม่ต้องซื้อน้ำกิน สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่จริงๆ

อาจารย์อารี รังสิโยกฤษณ์

ต้องลอกคลองให้ลึกกว่าปกติ น่าจะทำแก้มลิงบ้าง...คือ ลำร่อนน้ำไว้นั้นแหละ ขอบคุนครับ...ถึงเวลาแล้วครับ เทียงแล้ว ทานข้าวแล้วค่อยมาว่ากันต่อ ตอนนี้ไปพักทานข้าวสัก 1 ชั่วโมง

อาจารย์อารี ริงลิโยกฤษฎ์

ข้อที่ 9 พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว เป็นประเด็นใหม่ ประเด็นที่มีอนาคตของทะเลสาบ ถ้าหากสามารถเจรจาให้ เกาะสี่ เกาะห้า เปิดถ้ำให้เข้าไปดู เก็บเงินก็ไม่ว่า ตรงนี้การฟื้นฟูการท่องเที่ยว หรือพัฒนาใหม่ ก็สามารถเสนอมาได้

9.1 พื้นฟูทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ภายใต้กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พัทลุงไปยังอุดมสมบูรณ์อีกมาก

9.2 ในโครงการถนนสายลิ้ง-หัวป่า มีพื้นที่สาธารณะประโยชน์ใกล้เคียงที่สามารถนำมาพิจารณาและพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งรองรับการท่องเที่ยวได้

แผนที่ 3 คือ แผนอนุรักษ์ หมายความว่า เราสามารถใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างฉลาด มิติการใช้ อย่างฉลาด คือว่า (1) ใช้ประโยชน์ได้สูงสุด (2) ประโยชน์ที่เกิดต้องกระจายไปสู่มวลชนให้มากที่สุด (3) ใช้ให้ถึงชั่วลูกชั่วหลาน

ข้อที่ 1 อนุรักษ์ป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน และป่าพรุ ทำอย่างไรบ้าง

1.1 บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด และจริงจัง

1.2 สร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม และรู้คุณค่าของป่า

1.3 บำรุงรักษา และดูแลป่าที่ปลูกให้เจริญเติบโตเป็นแหล่งต้นน้ำที่สมบูรณ์

1.4 คุ้มครอง และป้องกันพื้นที่ป่าไม่ให้ถูกทำลาย

1.5 สร้างความเข้าใจให้กับชุมชนบนพื้นที่สูงได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการบุกรุกทำลายป่า ด้วยการให้การศึกษาฐาน และการฝึกอบรมแก่ชุมชน

1.6 กำหนด และวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นไปตามแนวทางกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

1.7 ส่งเสริมให้องค์กรชุมชนได้กำหนดระเบียบกฎเกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามหลักการอนุรักษ์ดิน และน้ำในเขตต้นน้ำอย่างถูกต้องเหมาะสม

ข้อที่ 2 อนุรักษ์ทรัพยากรประมง

ข้อที่ 3 การใช้ที่ดิน ทำอย่างไรบ้าง

3.1 (สำหรับพื้นที่ภูเขา) ส่งเสริม/สนับสนุนให้มีการปลูกพืชแบบผสมผสานแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ปล่อยให้พื้นที่สวนยางมีพืชอื่นร่วมด้วย เพื่อเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ

สิ่งที่ หมอประเวศ บอกไว้อีกอย่าง คือ อุทยานทั้งหลายอย่าคิดรนที่จะเป็นมรดกโลกมากเกินไป เพราะว่า กฎหมายระหว่างประเทศบอกว่าหากเป็นพื้นที่มรดกโลกแล้ว ทุกชาติจะลงมาเก็บข้อมูลแล้วไปจดลิขสิทธิ์หมด เพราะฉะนั้นอย่ารีบเร่งไปเป็นมรดกโลก โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ทะเลสาบเราก็เหมือนกัน อย่ารีบเป็นมรดกโลก เก็บข้อมูลให้มากที่สุดก่อน

ข้อที่ 4 อนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว

ไม่แจ้งชื่อ

ขอเสนอเพิ่มเติมครับ ตรงพื้นที่ทำนา ให้เพิ่มคำว่าเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเศรษฐกิจอื่นๆ แทนการทำนาในเขตที่ขาดแคลนน้ำ ลงไปด้วยครับ

คุณสมพร สุวรรณรังสี

ขอเสริม ข้อ 2 ในเขตตำบลเกาะหมาก มีป่าพรุ เนื้อที่ 6,000 ไร่ ทางทิศเหนือของปากบาง ในส่วนตรงนี้ตอนนี้มีปลาจำนวนมาก อาจจะมากที่สุดที่เคยได้ ผมอยากให้ขุดลอกระหว่างดินชาวบ้าน และป่าพรุ กำหนดเขตที่สาธารณะให้ชัดเจน เราสามารถใช้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ และส่งเสริมการท่องเที่ยว

อ่าวท่าทาง เกาะหมาก มี 6 หมู่บ้าน หมู่ 2, 3, 5, 7, 8 และ 9 เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาที่ดีมาก หากเราไปขุดตอนนี้เราจะเห็นปลานิลกำลังแหวกว่ายน้ำ ทาง อบต. มีแผนงาน ผมปรึกษาวางจะเพิ่มไปในแผนได้หรือไม่ (ให้ไปอยู่ในแผนฟื้นฟู)

ในเขตห้ามล่ามีแหลมหลา สามารถไปกางเต็นท์เป็นสถานที่ท่องเที่ยว กลุ่มของผมทาง อำเภอปากพะยูนได้ตั้งชมรมการท่องเที่ยว มีคณะทีมงานในกลุ่มเกาะหมาก เพื่อที่จะฟื้นฟูเกาะหมากขึ้นมา ได้ทำงานอยู่แล้ว

อีกอย่างครับ จุดที่สวยงามที่สุด คือ ปากกระวะ ถ้าจะขุดลอกกันใหม่ จริงๆ แล้วมันก็เหมือนชนตึก เพราะว่ามันไม่ได้ เพราะประชาชนแถบคลองแดน คลองเป็ด เขาไม่ต้องการ...

อาจารย์อารี รังสิโยภักษ์

เพิ่มเติมสักนิดครับ เปิดปากกระวะแล้วน้ำจะไม่เข้า...พอมรสุมมาเอาทรายไปปิด แล้วเปิดตอนมรสุมออก นั่นคือ ธรรมชาติ คำว่า ปากกระวะ ไม่ใช่แค่ตำบลกระวะเท่านั้น ปากน้ำทุกแห่งเป็นปากกระวะทั้งสิ้น

ที่บอกว่าปากกระวะแตก น้ำดันออก นั่นแหละคือ ปากกระวะแตก น้ำเหนือไหลหลากมาถึงฤดูมรสุมมาจะพัดสันทรายจะมาปิดอีก ถ้าจะฟื้นฟูธรรมชาติ ต้องสร้างคอนกรีตขึ้นออกไป

ไม่แจ้งชื่อ

ชาวบ้านในพื้นที่ปากพะยูน เกาะหมาก ฝ่าละมิตี ไปถึงบางแก้ว ลำปำ ควนขนุน อยู่ริมฝั่งทะเล หากินในทะเล อยากได้ทะเลเหมือนเก่าเป็นไปไม่ได้แล้ว ตรงนี้ผมคิดอยู่เหมือนกัน ถ้าปากกระวะไม่แตก ถ้าปากกระวะแตกเพราะน้ำไหล พอน้ำไม่ไหล ปากกระวะไม่แตก น้ำไม่เข้า เราจะต้องหาวิธีให้น้ำเข้า

อาจารย์อารี รังสิโยกฤษณ์

พอปากกระวะแตก มันจะอยู่ไปถึงเดือนธันวาคมมาถึงมกราคม เปลี่ยนฤดู ลมตะวันออกยังพอมิ เริ่มที่จะปิด และก่อนที่จะปิดสนิท น้ำยังเข้าอยู่ แม้วาน้ำไม่เข้า ลูกปลาถึงเข้า หากลมแรง เดือนกุมภาพันธ์นี้ ลูกกุ้ง ลูกปลา จะเข้า แต่เข้าไม่นาน

การเปิดปากกระวะตอนนี้ ต่อให้เปิดทั้ง 4 บานน้ำก็ไม่เข้า เพราะระยะทางไกล ระหว่างทางมีฝาย มีเขื่อน ทำไว้มหาศาล 21 กิโลเมตร ที่เรามาคิดที่คลองหนัง 2 กิโลเมตร...

คุณสมพร สุวรรณรังสี

ผมกำลังจะเสนอตรงนี้พอดี จุดที่ทดแทนปากกระวะ จุดที่ดีที่สุด คือ บ้านคลองหนัง กับ บ้านหนามช้อยออก จุดนั้นยาวทั้งหมด 2,800 เมตร ตรงนั้นเป็นทางน้ำเก่าอยู่แล้ว 1,700 เมตร ทำสะพานเพิ่ม 4 ตัว ใช้ดินทั้งหมด 87.5 ไร่ ผ่านบ้านชาวบ้าน 20 หลัง เป็นบ้านเงินล้าน 2 หลัง ผมไปถามความเห็นของชาวบ้าน เขามีความต้องการ

หากเปิดตรงนี้มาได้ ทะเลสาบของเราที่มันตื้นเขินตั้งแต่เกาะใหญ่ และทางทำหิน ตะกอนนี้จะได้ลงไป ทางนั้น จะประหยัดการขุดลอกไปได้มาก

คุณสมบัติ กลมเกลี้ยง

ทำเรื่อน้ำลึก สามารถเปิดได้หรือไม่

อาจารย์อารี รังสิโยกฤษณ์

ท่านสามารถจะเสนออะไรก็ได้ หากว่ามีเหตุผลพอ คือ ปัญหาน้ำ คือ หน้าแล้งน้ำจากอ่าวไทยเข้ามา ทุกจุดทุกช่องน้ำเข้ามาหมด เพราะว่ามีเขื่อนน้อย

ผมไปวัดน้ำวันก่อน ความเค็มที่แหลมจองถนน 0.9 แต่ตรงกลางตรงนี้ 20 แต่พอไปทางโน้นที่แหลมจองถนน จืด พอไปเกาะใหญ่ เค็ม เค็มไปเรื่อยๆ ออกไปทางอุทยานนกน้ำคูขุด ไปออกเกาะนางคำ เพิ่มความเค็มไปเรื่อยๆ มาทางปากพะยูนความเค็มจะน้อยกว่า นี่เพ็งวัด เมื่อวันที่ 9 เดือนนี้

คุณพัลลภ ไสน

ขอฝากเรื่องปากกระวะ ตอนที่น้ำท่วมหาดใหญ่ ตอนนั้นปากกระวะเปิด ช่วงหลังจากปากกระวะเปิด สิ่งที่ได้คือ กุ้ง ปู ปลา ดีขึ้น และอีกอย่างคือ นักแอ่นจะมาเหมือนเดิม เพราะได้กลิ่นน้ำ อยากฝากอาจารย์ว่า ต้องเปิดให้ได้ตามธรรมชาติ 100 เปอร์เซ็นต์ส่วนจุดที่จะเปิด ผมฝันถึงที่เดิมจะดีกว่า

อาจารย์อริ รังสิโยภุญญ์

แผนสุดท้ายมาเพื่อการพัฒนาทะเลสาบ คือ แผนพัฒนาเพื่อความยั่งยืน

ข้อที่ 1 การบริหารองค์กร อาจารย์วิชัช เสนอไว้ ให้มีตัวแทนจากทุกฝ่าย บริหารจัดการคนลุ่มน้ำด้วยคนลุ่มน้ำเอง

ข้อที่ 2 การให้การศึกษาเพื่อพัฒนาคนในระบบโรงเรียน ให้เกิดการเรียนรู้ เกิดความตระหนัก ในการศึกษามี 2 ระบบ คือ การศึกษาในระบบ และนอกระบบ ต้องการให้เด็กๆ รอบพื้นที่ลุ่มทะเลสาบ ได้มีความรู้เกี่ยวกับลุ่มน้ำทะเลสาบในทุกมิติ เมื่อเกิดความรู้แล้วจะเกิดความภูมิใจว่าในลุ่มน้ำจะมีอะไรบ้าง ใครมาถือขากอวดอกเล่า นี่คือการศึกษานี้ที่เสนอไปแล้ว

ข้อที่ 3 การให้การศึกษาเพื่อพัฒนาคนนอกระบบโรงเรียน

คุณสมบัติ กลมเกลี้ยง

สวัสดิศรีรับท่านอาจารย์ เรื่องการศึกษา การอาชีพ เพื่อความยั่งยืน ผมเคยเสนอในการประชุมครั้งแรก ให้เพิ่มวิทยาลัยอาชีพและการประมง เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพเพื่อความยั่งยืน ในพื้นที่ อำเภอลำทะเมนชัย มีโรงเรียนสามัญประมาณ 5 โรง โรงเรียนขยายโอกาส ประมาณ 3 โรง เด็กจบมาปีละ 4,000-5,000 คน ส่วนใหญ่เป็นลูกคนยากจน อดทนเรียนมัธยม 4-5-6 กัน คนหัวดีอาจจะไปรอด แต่คนที่หัวไม่ดี ทนเรียนไปเพื่อให้จบเท่านั้น แต่ถ้าเรามีวิทยาลัยการอาชีพสาขาต่างๆ รวมทั้งสาขาประมง จะได้เป็นการส่งเสริมอาชีพให้มั่นคงให้กับเยาวชนของเรา ขอให้บรรจุให้ชัดเจนด้วยว่าอยู่ในเขตอำเภอลำทะเมนชัย

คุณสมคิด ทองสง

เรื่องประชาสัมพันธ์มีความสำคัญมาก ทำอย่างไรที่จะสื่อสารให้ชาวบ้านเข้าใจได้ ผมก็ขอออกปากให้ไปช่วยประชาสัมพันธ์ ผมก็ขอประชาสัมพันธ์ว่า สวท.พัทลุง ทุกวัน 2 ทูมครั้ง- 3 ทูม จะมีการพูดเรื่องทะเลสาบ

ประเด็นเรื่องของคนงานแอ่น เป็นเรื่องที่น่าสนใจ หากว่าเราทำให้เป็นเรื่องใหญ่ได้ นกแอ่นตัวเล็กๆ ก็จริงแต่มีมูลค่ามหาศาล ที่มีการเปิดเผยออกมายังมีเรื่องน่าสนใจอีกมาก ถ้าเราทำเรื่องนกให้น้ำหนักมากขึ้น เช่น เปิดปากกระวะนิดเดียว น้ำเปลี่ยน นกมันรู้ครับ การเปิดปากกระวะถ้าไม่ใช่ธรรมชาติเปิด ปลาไม่มาครับ ปลามันรู้ว่านี่คือ น้ำฝน หรือน้ำทะเล ทำอย่างไรให้เป็นธรรมชาติ

เรื่องนกเรายังไม่พูดถึงการไปทำลายศัตรูพืชเกษตร ลองศึกษาดูเถอะ นกมันกินแมลงวันได้เป็นพันตัว เราคิดว่าเราประหยัดงบประมาณในการกำจัดศัตรูพืชไปได้สักแค่ไหนหากว่าเรารักนกไว้ได้ นี่ยังไม่รวมถึง งบประมาณที่ไม่ใช่จริงซึ่งได้มา ยังไม่ได้รวมถึงมูลค่าจริง อย่างที่ตำบลเกาะหมากได้เงินมาก แต่ก็น่าเห็นใจว่าตำบลจองถนน ที่เราเห็นอยู่ไม่ได้ครับ ได้นิดเดียว การเกลี้ยบบประมาณต้องทำให้ทั่วถึง ไม่เช่นนั้น ปัญหาการขโมย นกนางแอ่นจะยังมีอีก...เพราะว่าเป็นสมบัติของผม ผมคิดว่าเป็นผมเองก็ต้องขโมย ผมเห็นอยู่ทุกวัน แต่พอเพื่อนมาเก็บไป ได้เงินก็ได้เพื่อน

เรื่องของพื้นที่ เมื่อก่อนไม่มีสัมปทานทุกฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกัน คนบางแก๊งก็มาเก็บ แต่พอเราแบ่งงบประมาณ เรามาได้ทีเกาะหมาก มากกว่าเพื่อน ผมว่าค่าปลออื่นๆ น่าจะได้ตามสัดส่วนพอสมควร

ประเด็นที่ผมอยากเพิ่มเติม พูดมาตลอดเรื่องการศึกษา การเรียนรู้ ผมว่าปัญหาทั้งหมดที่เกิดขึ้นไม่ว่าเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมั่งคั่ง เราไปแค่กินเหล้า ไปเซฟซ์ เราไม่เคยได้รับการเรียนรู้ว่าสถานที่ๆ เราไปเที่ยวมีอะไรดีๆ บ้าง อย่างอีโคทัวร์ เรานึกว่าแค่ไปเที่ยวป่าจริงๆ ไม่ใช่ ความจริงไปเที่ยวที่ไหนก็ได้ อย่างของโรงเรียนเกาะหมาก ผมเคยพูดไว้ว่าป่าเสม็ด ให้รักษาไว้ ไม่เช่นนั้นต่อไปจะไม่เหลือ เหมือนที่ อาจารย์ว่าเราไปเรียนเรื่องไกลดัว เราไปพูดเรื่องเครื่องกันอยู่ คนเกาะหมากต้องรู้เรื่องเกาะหมากให้มากกว่าเรื่องเครื่อง คนในทะเลสาบต้องรู้เรื่องทะเลสาบให้มากกว่าเรื่องแม่น้ำอะเมซอน แต่เราไม่ค่อยรู้ ผมว่าเราต้องเน้นเรื่องนี้ให้มาก

เพราะว่าความทรูคิโหมทั้งหลาย ไม่ว่าการท่องเที่ยว การเกษตร ที่เราปฏิบัติแล้ว แล้วจับหาขายออก เหมือนที่พี่น้องทหารเอกว่า นาไร่หมดแล้ว เพราะว่าเราไปเน้นการผลิตเพื่อการขาย เราไม่มีแม่โพสพ เราไม่เคารพธรรมชาติแล้ว ไม่มีการไหว้เจ้าที่ ทำขวัญข้าว ของเหล่านี้มันหมดไป หากว่าเราสร้างความตระหนักรู้ ผมใช้ คำว่าตระหนักรู้ คือ ให้เรามีความรู้สึกว่าสิ่งนี้เรารู้จริง แล้วตระหนักที่จะรักษาไว้ ต้องปกป้องหวงแหนไว้ ผมว่าแผนทั้งหมดที่เราพูดกันก็ไม่จำเป็นต้องทำ หากว่าเราทำเรื่องการเรียนรู้

การเรียนรู้ต้องอยู่ในวิถีชีวิต ไม่ใช่แค่ในสถานศึกษา ท้องถิ่นเองก็ต้องมีการเรียนรู้ ใน อบต. อบจ. เทศบาล วัด มัสยิด ต้องทำเรื่องการเรียนรู้ การเรียนรู้มันต้องเน้นการตระหนักให้รักท้องถิ่น รักบ้านเกิด เราชอบพูดเรื่องรักชาติ รักประชาชน แต่ว่าไม่รักบ้านตัวเอง หากว่าลูกปากพะยูนไปเรียนที่หาดใหญ่ ไปเรียนกรุงเทพฯ เด็กจะรักท้องถิ่นได้อย่างไร เด็กๆ ต้องเรียนที่นี่ เพราะฉะนั้น ต้องสร้างสถาบันการเรียนรู้หรือแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้ได้

ผมว่าคงต้องเน้นในเรื่องนี้ สร้างความตระหนักในท้องถิ่น องค์กรตั้งแต่ครอบครัว ศาสนา สถาบันการศึกษาในท้องถิ่น ที่เคยเสนอไปว่า มหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษาในท้องถิ่นไม่ว่า ราชภัฏสงขลา หรือ ม.ทักษิณ จะมาตั้งที่พัทลุงแล้ว มอ. ผมเสนอว่าควรจะมี คณะทะเลสาบสงขลา และอาจมีภาควิชาวิหควิทยา ศึกษาเรื่องนกนางแอ่นในทะเลสาบ ซึ่งเป็นรังนกที่ดีที่สุดในโลก แต่ไม่มีการเรียนเลย เรื่องปลาที่ในทะเลสาบที่อร่อยที่สุด แต่ไม่มีการเรียนในหลักสูตรการศึกษา มหาวิทยาลัยต้องมีคณะศึกษาเรื่องเหล่านี้ขึ้นมาเพื่อให้การเรียนรู้กับทะเลสาบ

เราหลงลืมเรื่องท้องถิ่น เรื่องการเรียนรู้ เรื่องการตระหนักรู้ ผมอยากให้ทุกคนตระหนักว่าเป็นหน้าที่ของเราในการสร้างการเรียนรู้

คุณประสาร อมราพิทักษ์

ไหนๆ มีการพูดเรื่องเกาะหมาก ผมเป็นรองนายก อบต.เกาะหมาก ขอทำความเข้าใจในส่วนเกาะหมากที่ได้เงินมากจริงๆ แล้วในส่วนเกาะหมากที่ผ่านมา ซึ่งมีการบอกว่าไม่เห็นความสำคัญของนกนางแอ่น ที่เราได้ผลประโยชน์จากเกาะสี่เกาะห้าจริงๆ แล้ว ปี 2545-2546 การสัมปทานของรังนก บริษัทแสงทอง เมื่อก่อนเราได้เงินประมาณการราวๆ 13 ล้าน แต่ว่า ปี 2547 เราสัมปทานใหม่ ในฐานะเป็นเจ้าของเราได้ร่างระเบียบเปิดเปิดสัมปทานใหม่ เราได้ 500 ล้านในระยะ 5 ปี ตรงนี้ก็คือบทบาทของพื้นที่ ที่เล็งเห็นความสำคัญ

ผมขอทำความเข้าใจไปสักนิด เพื่อได้กันไว้ 500 ล้าน เราได้วางกฎระเบียบว่าตรงไหนจะเป็นผลประโยชน์ของตำบลเกาะหมาก ต่อไป 500 ล้านนี้ เราไปวางกฎระเบียบไว้ว่า จาก 3 ครั้งเป็น 2 ครั้ง กำหนดเพื่อให้รังนกนั้นเติบโตขึ้น เพื่อมิให้มาเอารังนกจนกระทั่งจำนวนรังนกลดน้อยลง เราพยายามแก้ไขให้มาเอารังนก 2 รอบต่อฤดูกาล

ในส่วนของเกาะหมากที่ได้เงินจากสัมปทานต่อ 5 ปี จริงๆ แล้ว ที่เกาะหมาก ปี 2546 เราได้ 47 ล้าน เพื่อเร่งการพัฒนาให้เกาะหมากมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นโดยเร็ว ปรับแผนปี 2547 มาไว้ปี 2546 ขยับให้เร็วขึ้น 47 ล้านที่ว่าทางบริษัทสัมปทานใหม่ เอาเงินไปประกันไว้ 100 ล้านที่ธนาคาร เราไปขอเอามาก่อน 47 ล้าน 5 แสนบาทจริงๆ เร่งการพัฒนาให้เร็วขึ้น และเงิน 47 ล้านที่ได้มายังไม่จริง แล้วยังไม่ได้ด้วยจริงๆ แล้วเราจะได้ปีละ 37 ล้าน ส่วนเงินที่เอามาก่อน 47 ล้าน เราต้องคืนให้เขา ชดให้เขา ถามว่าตำบลอื่นได้ไหมใน 46 อบต. ตอบว่าได้หมดทั้ง 46 อบต. ครบ แต่ต้องแบ่งให้เจ้าภาพก่อน 45 เปอร์เซ็นต์ แล้วแบ่งให้ทางจังหวัดบริหารส่วนที่เหลือ

อาจารย์อารี รังสิโยกฤษฎ์

ประเด็นปัญหาว่า ในการทำสัญญาสัมปทาน เราสามารถต่อรองเปิดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวได้ไหม เปิดปากถ้าให้คนเข้าไปดูได้หรือไม่

คุณประสาร อมราพิทักษ์

จริงๆ แล้วในส่วนเกาะหมากมีนโยบายจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เหมือนที่หลายท่านได้พูดไป เราซ่อมมอธรรมมัทคุเทศก์ไว้ 60 ท่าน เตรียมรับมือตรงนี้แล้ว และไม่ใช่ว่าแค่เรื่องการท่องเที่ยว มี 2 ส่วนนะครับ หากเราจัดไม่ดี ไม่ใช่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะเกิดความเสียหายกับรังนกเหมือนกัน ในส่วนสัมปทานรังนก เมื่อก่อนเราเปิดกว้าง เราได้ 25 เปอร์เซ็นต์ เราไม่รู้เลยเรื่องรังนก วิถีชีวิตนก ว่ามีกี่ถ้ำ มีรังให้กับเรา เราเอาแต่ส่วนแบ่งอย่างเดียว แต่ตอนนี้เรารู้หมดแล้ว จึงได้วางกฎกติกาใหม่

สิ่งที่น่าจะเป็นการท่องเที่ยวได้ต่อไป คือ (1) เราสามารถระบุได้ว่า มีถ้ำ 2 ถ้ำที่สามารถเดินไปท่องเที่ยวได้ ไปดูวิถีชีวิตนกทางแอ่นจริงๆ แล้วมีรังนกมาปรุงให้มันนกทางแอ่นได้ดู ทางอบต.ได้ทำบัตรที่สามารถนำเข้าไปท่องเที่ยวได้

อาจารย์อารี รังสิโยกฤษฎ์

ตรงนี้น่าจะให้ประชาชนได้รับรู้ด้วย ถ้าเปิดได้ลักษณะนี้ก็เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ เป็นจุดการท่องเที่ยวที่สำคัญ

คุณสวัสดิ์ สหสธารโจน

จากที่รองนายกฯ พูดเมื่อตะกี้ คณะกรรมการจัดเก็บภาษีรังนกของจังหวัดพัทลุง เราผ่านแล้วให้เป็นการท่องเที่ยว บัตรใบละ 20 บาท ซื้อได้ที่ อบต. สปอ. ปากพะยูน แต่ก่อนจะเข้าไป จะต้องแจ้งไปก่อน แจ้งไปยังแพ

ลำที่ 1 เจ้งไปก่อนจะเข้าไป ถ้าให้ดีที่สุดเราต้องพาเรือหางยาวไป เข้าไปชมในถ้ำน้ำได้เลยครับ พอเรือเข้าไปถึง ปลายไฟดูจะเห็น สะดวกมากครับ

พระแม่กวนอิมเป็นของบริษัทเลี่ยมฉาย มาสร้างอยู่ที่เกาะกระก่อนถึงเกาะสี่เกาะห้า ตอนนี้นำเลเซียมมา เยอะ แต่ว่าเราไม่ได้ผลประโยชน์จากนักท่องเที่ยวมากนัก ผมอยากให้เขาผ่านมาทางปากพะยูน อย่าให้ผ่านไปทาง บางแก้ว

คุณสมบัติ กลมเกลี้ยง

พัทลุงยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่ง คือ คอกควายนายแรงครับ บางคนอาจสงสัยว่าอยู่ตรงไหน มันมี อยู่ 2 เกาะ ตรงหัวเกาะใหญ่ ก่อนเกาะสี่เกาะห้า อยู่ในน้ำ สามารถมองเห็นได้ในช่วงเดือนเมษายน 2513-2514 ผมเดินเรือสงขลา-ระโนดเคยเห็น รู้สึกกว้างมาก มีคอกใหญ่ คอกเล็ก 2 คอก เรือยนต์ผ่านคอกควายนายแรงไม่ได้ ต้องอ้อมครับ คนรู้จักน้อย ผมขอฝากอาจารย์ด้วยครับ

อาจารย์อารี รังสิโยกฤษฎ์

เอาละครับ มาดูแผนของเราต่อ ข้อที่ 4 ความยั่งยืนของป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน และป่าพรุ มาตรการต่างๆ มี อยู่ 8-9 ข้อ มีอะไรตรงไหนจะเปลี่ยนแปลงกับออกมา

ข้อที่ 5 ความยั่งยืนของทรัพยากรประมง ก็เหมือนกัน

ข้อที่ 6 การใช้ที่ดิน มีการแบ่งโซนแบ่งเขตให้ชัดเจน เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจขณะนั้น

ข้อที่ 7 การจัดทรัพยากรน้ำ อันนี้ก็เป็นเรื่องสำคัญเป็นพระเอกของการพัฒนา มีวิธีการอะไรบ้าง อ่านใน รายละเอียดแล้วเสนอมา

ข้อที่ 8 การจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

คุณพัลลภ ไสน

ผมขอฝากไว้สักนิด กฎในการประมงใหม่ มีการพูดถึงลูกนกแดงๆ เอาไปตากแดด แล้วย่างคองเหล้า เป็น กิจวัตรของเกาะสี่เกาะห้า สมัยก่อนจะมีการตากกันเต็ม ผมถามควารู้เรื่องนี้หรือไม่ การสัมปทานอย่าไปทำลายในสิ่ง นี้

คุณประสาร อมราพิทักษ์

นั่นเป็นอดีตไปแล้ว เหมือนที่เราได้พูดไปแล้ว ว่าทำไมเราได้ 500 ล้านจาก 13 ล้าน จากอดีตที่เราไม่เห็น ความสำคัญ ปลอ่ยให้เขาเอาเปรียบเรามากๆ ช่วงนี้บริษัทเอง ถ้าเขาไปทำผลเสียจะตกอยู่กับเขา เพราะการจัดเก็บ จาก 3 ครั้ง ทำอย่างไรที่จะให้ได้ 2 ครั้ง ช่วงที่เป็นลูกนกอยู่ จะได้ไม่หายไปเอา

อาจารย์อริ รังสิโยกฤษณ์

เอาละครับ เป็นอันว่าฝากทั้งหมดทุกเรื่อง เป็นแผนของเรา นำไปสู่การปฏิบัติ ผมจะนำข้อมูลทั้งหลายไปวิเคราะห์ในที่ประชุม เสริมกับข้อมูลทางวิชาการ ไม่ทราบว่ามีอะไรอีกหรือไม่

คุณประสาร อมราพิทักษ์

ในขณะที่เรากำลังจะปรับปรุงการท่องเที่ยว ไม่ว่าเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรม อะไรต่างๆ เราอย่าลืมต้องปรับปรุงพื้นที่ หรือว่าเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดในพื้นที่ ต้องแก้ไขปรับปรุงครับ อย่างจังหวัดสตูล เมื่อก่อนไม่มีใครเข้าไป เพราะถนนแคบ ดันไม้มาก อาจารย์ลองคิดดู ยกตัวอย่างหาดใหญ่ ผมเคยคุยกับเพื่อนที่เป็นกรรมการท่องเที่ยวสงขลา เขาให้ข้อคิดมาว่าที่เขาไม่สามารถนำทัวร์มาปากพะยูนได้ เพราะไม่กล้าเอารถทัวร์วิ่งมาเพราะถนนแคบ แล้วห้องน้ำตามปั้มน้ำมันไม่สะอาดเท่าที่ควร

คุณสมพร สุวรรณรังสี

ผมดำหนึคนในเขตปากพะยูนสักนิค มาร่วมเวทีอยู่ 2 คน ผมเป็นห่วงครับ ในจุดปากพะยูน คนปากพะยูนให้ความร่วมมือน้อย คนที่มาร่วมเวทีคือคนบ้ากับหน้าด้านครับ

ในจุดของปากพะยูนที่ผมไปสำรวจความต้องการ คือ ต้องการพัฒนาอ่าวบางเตง หลังอำเภอใหม่ที่ดินไปหมดแล้ว ให้ขุดลอกริมอ่าว ห่างจากฝั่งประมาณ 50 เมตร ขวไปถึงหาดไข่เต่า ส่วนที่เหลือ 50 เมตรปลูกป่าชายเลนแล้วค่อยถมเป็นสวนสาธารณะ และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาได้ อีกจุดหนึ่งคืออ่าวท่าเลียบ ตั้งแต่หัวแหลมบ้านเกาะเป็นอ่าวคล้ายบางเตง ปากพะยูนเป็นแหลมครับ ทางซ้ายมือ คือ อ่าวบางเตง ขวามือ คือ อ่าวท่าเลียบ ขวไปถึงบ้านท่าเตียน น้ำตื้นหมดแล้วครับ อยากจะพัฒนาให้ขุดลอกเหมือนกัน

อีกจุดหนึ่งที่เกาะหมาก อยากให้มีการขุดลอกเพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำด้วย

คลองรามสูร ตรงนั้นเป็นส่วนหนึ่งของบ้านท่าเตียนก็อยากให้พัฒนาด้วย เป็นคลองกันระหว่างสงขลา และพัทลุง

ส่วนในจุดของบ้านท่าเตียนอยู่ใกล้เทศบาลตำบลมาก มีบ้านอยู่ราวๆ 30 หลัง มีพื้นที่สวยงาม มีสะพานข้ามไปแล้ว แต่ผมอยากเชื่อมระหว่างคลองบ้านละไม อยากได้สะพานสักตัว เชื่อมระหว่างสงขลา กับปากพะยูน

คุณประสาร อมราพิทักษ์

อยากให้ความคิดเห็นเสริมสักนิค วันที่ 28 ประชุมที่เกาะขอม ผมอยากเชื่อมโยง ผมมองว่าผังเมืองให้เป็นแผนระยะยาว ตามความรู้สึกของผมในฐานะที่ผมเป็นรองนายกฯ ผมจะมองแคบๆ ผมจะมองแผน 1 ปีมาก ผมอยากฝากอาจารย์ไปว่าน่าจะทำแผนเฉพาะหน้า เป็นแผนเฉพาะวันให้ทะเลสาบอยู่ได้

ตามที่ผมสำรวจ ปากพะยูน 95 เปอร์เซ็นต์ ทำอาชีพประมง นาไม่มีแล้ว ผมอยากให้ทำแผนปีบ้าง ผังเมืองทำระยะยาวแน่ รัฐบาลจะใช้งบประมาณในการทำผังเมืองปี 2549 กว่าถึงปี 2549 เราจำเป็นต้องแก้ปัญหา

เฉพาะหน้า รัฐบาลจะรื้อลอกก็ตาม เป็นแผนที่ปีก็ไม่ว่า ผมในฐานะ อบต. คิดว่าต้องให้ระยะสั้นที่สุด รัฐบาลควรบรรจุแผนตรงนี้ไปด้วย เป็นแผนประจำวัน แผนประจำปี ก่อนเข้ารูปผังเมือง ซึ่งต้องดูภาพรวมหลายจังหวัดหากว่าเราจัดการบริหารไม่ดี ในฐานะคนปากพะยูน ผมกำหนดทิศทางไปหมดแล้ว ผมพร้อมแล้วก็ต้องรอจังหวัดอื่นด้วยแล้วพื้นที่ต้องกินอยู่เฉพาะหน้าจะทำอย่างไร

อาจารย์อารี รังสิโยภุญญ์

แผนที่ทั้งหมดตอนนี้ขึ้นมาจากล่าง ไปสู่แผนจังหวัด ถ้าแผนบูรณาการของใครก็ตามไม่ตรงกับแผนจังหวัด ถ้าไม่ตรงจะทำไม่ได้เลย เราต้องไปศึกษาแผนจังหวัด ของพัทลุงไปรวมกับตรัง และนครศรีธรรมราช ของลุ่มน้ำนั้น 3 จังหวัด ต้องรวมกันทำ สำหรับแผนของเรา คือ แผนแม่บทฯ เป็นกรอบใหญ่ๆ ของเราจะใส่รายละเอียดปลีกย่อยๆ ไม่ได้ ต้องเป็นกรอบใหญ่ๆ ในการพัฒนา ส่วนรายละเอียดของท่าน แผนของท่านเป็นแผนรายปี ต้องไปเชื่อมกับแผนจังหวัดว่ามีแผนอะไรบ้าง

คุณประสาร อมราพิทักษ์

ตรงนี้ที่ผมอยากจะคุย ผมไปมา 30 เวทีแล้ว ในการหาข้อมูลทำแผน ผมว่าขอฝากอาจารย์ว่าจะคิดอย่างไรให้ทุกหน่วยงานที่ไปนั่งประชุมมา ยกตัวอย่าง เกาะหมาก ผมจะปล่อยกุ้งสัก 300 ตัว ทำได้ไหม เอาเงินงบประมาณมาลงในพื้นที่บ้างได้ไหม อย่างน้อยๆ ให้ ตำบลละหมื่นก็ยิ่งดี ดีกว่าเอาเงินไปมุ่งกับการจัดเวที ผมเสียขาย

คุณสาทร บุณยะศิลป์

สวัสดีครับ ผมเองเป็นส่วนราชการจากกลุ่มงานผังเมือง เป็นหัวหน้าโครงการผังเมือง อยากเรียนว่าผมเองก็ไปมาทุกเวทีเหมือนกัน ตัวผมอยากฟังประชาชนเป็นหลัก เพราะส่วนราชการมีเวทีให้แสดงเยอะ อยากเรียนท่านรองนายกฯ ว่าในการทำผังเมือง ยังมีอีกเวทีหนึ่งที่ทางกรมฯ ได้ทำ คือ ทำลิกไปถึงแบ่งเขตการใช้ที่ดิน โดยใช้กฎหมายมาบังคับ ในส่วนสำนักงานเริ่มแล้วที่จะทำแผนผังเมืองจังหวัด จะมีเวทีลักษณะนี้เหมือนกัน เพียงแต่รายละเอียดที่จะมาคุยมีความแตกต่างกัน ซึ่งเราจะมีรายละเอียดมากกว่านี้

ในส่วนอบต.เองก็สามารถทำแผนกายภาพได้เช่นกัน หรือจะเรียกว่าผังอบต.ก็ได้ ส่วนเกาะหมากเองสำนักงานได้ลงมาร่วมกับ อบต.ไปส่วนหนึ่ง แต่แผนลักษณะนี้เป็นการเสนอแนะเท่านั้น ขอเรียนให้ท่านทราบว่า 2-3 เดือนที่ผ่านมา เราได้คำสั่งจากกระทรวงมหาดไทยให้ทำแผนทั้งจังหวัด แน่นนอนว่าต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ อีกไม่นานเราจะเชิญท่านมาร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเหมือนกันครับ

คุณธวัชชัย

จากเทศบาลนครหาดใหญ่ ดูรายละเอียดในเอกสาร หน้า 26 เรื่องบ่อน้ำบาดาลใหญ่ ออกแบบไว้สำหรับรองรับน้ำเสียชุมชน ไม่สามารถรองรับน้ำเสียจากโรงงานได้ กลัวว่าระบบจะล้มเหลว ขอฝากไว้ด้วยครับ

คุณสวัสดิ์ สหสธารโจน์

ขอเพิ่มเติมเรื่องการท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรมของเกาะสีเกะหัว เพราะว่าหลังเก็บรังนกทุกปีจะมีการแสดงวัฒนธรรม มีมโนห์ราแขก ขอให้ฟื้นฟูด้วยครับ เพราะว่าหายไปนานแล้วครับ

คุณสมคิด ทองสง

ผมเป็นห่วงเรื่องนกศักดิ์ เรื่องจริงยังมีอยู่อีกว่าเรื่องลูกนก ผกก. ปากพะยูนพาผมไปในถ้ำด้วยตัวเอง ยังมีการแทงลูกนกอีกครับ เพราะฉะนั้นการที่ อบต. บอกว่าต่อไปเก็บ 2 ครั้งเป็นเรื่องดีมาก ยิ่งหากทำได้ครั้งเดียวจะดีมากครับประเด็นนี้ต้องเข้าไปดูแลด้วย

ประเด็นหน้า 15 ผมอยากเพิ่มเติมที่ อาจารย์วิชชัย เสนอไว้ ผมเห็นว่าไม่ค่อยมีใครพูดถึง เรื่องการจัดการคณะกรรมการชุดนี้ต่อไปจะเป็นกลไกสำคัญมาก จะเป็นผู้ดูแลเรื่องทะเลสาบทั้งหมด ผมอยากเพิ่มเติมว่า ในแต่ละส่วนให้นึกถึงคนเฒ่าคนแก่ที่มีประสบการณ์ อย่างประมง ผู้เฒ่าที่รู้เรื่องประมง เช่น บั้งเหาะหัทที่ดูจุด แก้วเรื่องทะเล ที่ปากพะยูนก็มีหลายคน แต่ละส่วน เรื่องนาถุ้ง ดินน้ำ ทุกส่วนต้องมีผู้ที่มีประสบการณ์ เพื่อไปขอคำปรึกษา ไปหาเขาเพื่อขอคำปรึกษา ผมเสนอว่าองค์กรนี้ตั้งเป็นสถาบันการเรียนรู้เรื่องของสุขภาพของคนลุ่มทะเลสาบ จัดการให้คนลุ่ม ทะเลสาบกินเป็น อยู่เป็น ตอนนี้เรามีโรคเกิดขึ้นมากมาย เพราะว่าเรากินไม่เป็น หากเราสามารถทำเรื่องการเรียนรู้เพื่อให้เท่าทันมีทักษะชีวิต เราต้องสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีจะนำสิ่งดีๆ กลับมา

พ.ต.อ.ไสว พิษณุภรณ์

ผมใช้คำว่าเจ้าภาพเลขนะครับ สวัสดิ์พี่น้องตำบลเกาะหมาก พอตีผมศรัทธาในโครงการนี้อยากจะมีส่วนร่วมเวทีนี้ด้วย วันนี้ที่นำมามีความเกี่ยวข้องกับพวกเราทั้งหมด

สมัยก่อนที่ผมมาใหม่ๆ ผมมาเป็นผู้กำกับปีที่ 4 แล้ว มาใหม่ๆ ผมถามพี่น้องว่ามีอะไรบ้าง เขาบอกว่าธรรมดาๆ ไม่เคยได้อินเรื่องรังนก ไม่เคยเห็น ผมถามว่าต้องการอะไรให้บอกมา ได้ข้อสรุปมา 3-4 ข้อ ว่าต้องการลงไปทำงานในเกาะนั้น ต้องการระดมรังนกมาขายกัน ต้องการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ผมเอาข้อมูลนี้ไปให้ อบต. เกาะหมากได้มาหมดเลยครับขอเรียกร้องตรงนี้ และตอนนี้ทัวร์ท่องเที่ยวเกาะหมากเสร็จแล้วครับ หัวละ 20 บาท ลงไปเที่ยวเกาะสีเกะหัว...ไปลงเรือที่ทำเรือปากพะยูนก็ได้ คนปากพะยูนถึงจะเข้าไปสักนิด แต่คิดว่านักท่องเที่ยวน่าจะได้ปลุกให้พี่น้องได้ตื่นตัวต่อไปในอนาคต นะครับ

เรื่องนกนางแอ่น ที่ยังมีการทำลาย ผมขอทำความเข้าใจว่า ในยุคสัมปทานเมื่อก่อน หลังตุลาคม 2546 บริษัทที่มาใหม่ ขว้างเรื่องนกนางแอ่น จะไม่มีผลในเรื่องลัก เรื่องลูก เพราะว่าแทงครั้งที่ 1 ไปแล้ว ได้ผลทะลุเป้า ครั้งที่ 1 หลอกให้นกทำงาน พอเต็มรังก็เก็บไปก่อน แล้วเริ่มทำใหม่ ตามกฎหมายบอกว่า ให้แทงได้ 3 ครั้ง ตามความเห็นของเราคิดว่าเป็น 2 ครั้งหรือ 1 ครั้งก็ดี จะได้เพิ่มประชากรนกขึ้นมา แต่ว่าเป็นไปไม่ได้แล้ว ตามกฎหมายบอกไว้ และตามเงื่อนไขสัมปทาน ถ้าจะเป็น 2 ครั้งก็ต้องแก้กฎหมาย ครั้งที่ 2 ราวปลายพฤศจิกายน จะเก็บอีกทีแล้วครั้งที่ 3 ปล่อยตามยาวไปเลย ก่อนจะเก็บแต่ละครั้ง คณะกรรมการจะให้ผม หรือคณะกรรมการไปควบคุมดูแล แต่ว่าในช่วงที่ 3 ยาวไปถึงเดือนกันยายน ให้พวกผมไปดูอีกครั้งว่านกทำรังหรือยัง ไปดูว่ามีไข่หลงเหลืออยู่ ทำไป

แล้วมีตัวขา ก็ให้เก็บไม่ได้ ถึงที่สุดบริษัทบอกว่าถ้ารอกันอยู่อย่างนี้คุณภาพรังนกจะสูญเสียไป ก็เลยต้องยอมเขา โดยสรุปแล้วหลังแทงครั้งที่ 3 คิดว่าลูกนกยังมีบ้าง แต่คงมีน้อย

ผมขอประชาสัมพันธ์ไว้สักนิดว่า ผมมีแผนว่าในช่วงที่จัดเก็บรังนกครั้งที่ 2 จะเปิดเมืองว่าอะไรที่เราสามารถโชว์ได้ในปากพะยูน จะตั้งขบวนพาเหรดประชาสัมพันธ์กันว่าเรามีอะไรบ้าง เอรถกระบะนำขบวนไป หาดใหญ่ ไปหาดสมิหลา ไปกินข้าวเที่ยงกันที่นั่น ไม่ต้องใช้งบประมาณมาก พร้อมกับแผ่นพับไปแนะนำที่นั่น สองข้างทาง กลับมาจะได้ตั้งรับนักท่องเที่ยว จะดูอีกทีว่าเราทำอะไรได้บ้าง พยายามทำให้ตรงกับที่เป็นในอดีต และตรงกับความต้องการของ ประชาชน แล้วก็เรื่องความปลอดภัยไม่น่าเป็นห่วงอะไร

คุณผา สิงสุ่ม

ผมขอใช้เวลาสัก 2 ช่วง ผมเสียดายอยู่นิดหนึ่ง กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาผมขอให้ใส่เป็นทะเลสาบสงขลาพัทลุงด้วย นั่นเป็นประเด็นแรก

ประเด็นที่สอง ให้เข้าโครงการทำสะพานจากเกาะโคกสุคปลายทางเกาะหมาก ตกราวๆ 3 กิโลเมตร ข้ามทะเลสาบ ผมได้ข่าวว่าเข้าแผนไปหลายปีแล้ว

อาจารย์อารี รังสิโยกฤษฎ์

ถ้าหากว่าข้ามทะเลสาบ ไม่สามารถทำได้ เรื่องนี้จบไปแล้ว

คุณสวัสดิ์ สหัสสาโรจน์

พูดเรื่องสะพาน ผมสะดุ้งทุกที เกาะหมากยังจำเป็นต้องทำถนนรอบเกาะเสียก่อน มีระบบสาธารณูปโภคทั้งหมด น้ำ ไฟฟ้า ถนน ได้ตรงนี้แล้ว ผมว่าเกาะหมากจะได้เจริญ ขอฝากไว้ด้วยครับ

คุณผา สิงสุ่ม

ขอเสริมอีกนิดครับ โชนของเกาะหมาก สถานที่เที่ยวมีหลายจุด บ้านผมเองก็มีรอยพระบาท อยู่บนเกาะหลังโรงเรียนครับ น่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้อีกแห่งหนึ่ง

อาจารย์อารี รังสิโยกฤษฎ์

เอาละครับ ในนามของทีมทำแผนแม่บทฯ 3 สถาบัน ขอบคุณพี่น้องเกาะหมากและใกล้เคียง รวมถึงข้าราชการที่มาร่วม ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการทำแผนมาก ผมขอขอบคุณอีกครั้งและขอถือโอกาสปิดประชุมครับ สวัสดีครับ

สรุปประเด็นจากเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
ณ โรงเรียนมัธยมเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
วันพุธที่ 31 มีนาคม 2547

(ประเด็นที่สรุปข้างล่างนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม ไม่ใช่ความคิดเห็นของคณะผู้ศึกษา)

1. ทรัพยากรน้ำและมลพิษทางน้ำ

ประเด็นปัญหา

- ทำอย่างไรให้มีการอนุรักษ์น้ำ
- แผนสำหรับการจัดการน้ำให้กับคนในพื้นที่จังหวัดพัทลุงยัง ไม่มีความชัดเจน
- ทำเรื่อน้ำลึกเป็นสิ่งที่ปิดกั้นการไหลเวียนของน้ำเกือบหมด อีกทั้งทำให้กุ้ง และปลาเข้ามาอาศัยอยู่อย่างลำบาก
- อ่าวท่าเลียบขาวไปจนถึงบ้านท่าเตียน น้ำแห้งหมด ต้องการให้มีการพัฒนาโดยการสร้างเกาะเพื่อให้ น้ำไหลเวียน
- การขุดลอกทะเลสาบจากสะพานดินสุสานน้ท่วมยังเกาะหมาก มีทั้งผลดีและผลเสีย ผลเสีย คือ ทะเลสาบตื้นเขิน น้ำไม่สามารถถ่ายเทได้สะดวก เพราะมีตะกอนมาขวางทางน้ำ

แนวทางแก้ปัญหา

- ให้งานหน่วยงานทุกหน่วยงานแก้ไขสิ่งที่กีดขวางร่องน้ำ (รวมทั้งทำเรื่อน้ำลึก)
- ขุดลอกร่องน้ำให้เป็นไปตามธรรมชาติ
- สร้างจิตสำนึกไม่ให้มีการทิ้งขยะลงในทะเล
- ขุดกระเพาะน้ำในสายน้ำบางช่วง ขุดตามแหล่งชุมชน และขุดให้ลึกกว่าสายน้ำธรรมดาเพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำ
- การเปิดทางไหลของน้ำบริเวณหัวนา จะช่วยทำให้น้ำไหลเวียนได้สะดวกขึ้น
- ต้องการเปิดปากกระวะให้เหมือนเดิม จะไม่เน้นการขุดลอก ควรปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ เพราะน้ำจะได้ไหลเวียนได้สะดวก และเกิดความหลากหลายทางชีวภาพอีกด้วย
- การขุดร่องน้ำให้เป็นระบบ เช่น บริเวณปากอ่าว ไปยังสะพานดินสุสานน้ ขุดให้กว้าง 200 เมตร ยาว 20 กิโลเมตร เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทำกระชังสัตว์น้ำ
- การขุดลอกนั้นไม่ให้ขุดลอกทั้งสายน้ำ แต่จะให้ขุดลอกเป็นจุดๆไป
- ทำฝายน้ำล้นที่ตำบลหาเทาเพื่อกรองสารเคมีไม่ให้เข้าสู่พื้นที่นา

2. ทรัพยากรประมง

ประเด็นปัญหา

- ปัญหาการใช้เครื่องมือประมงประเภททำลายล้าง เช่น อวนรุน การวางยาเบื่อ การใช้ไฟฟ้าช็อต
- ปัญหาการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างรุกล้ำพื้นที่ทะเลสาบ

แนวทางแก้ปัญหา

- สร้างความตระหนักให้กับชาวประมงในเรื่องของการจับสัตว์น้ำโดยเฉพาะปลาตัวอ่อน
- นำสิ่งกีดขวางทางน้ำออก ประมาณ 200 เมตร และเปิดทางน้ำเพื่อให้ทะเลสาบลึกขึ้น เพราะจะทำให้สัตว์น้ำจำพวกกุ้ง ปลาอยู่เป็นจำนวนมากขึ้น อีกทั้งช่วงที่มีลมแรง ลมจะเป็นสิ่งที่ช่วยพัดเอากุ้ง ตัวเล็กๆ มาอยู่บริเวณทะเลสาบมากขึ้น และมาเจริญเติบโตอยู่บริเวณนี้เป็นจำนวนมาก
- หน่วยงานของรัฐที่อยู่รอบทะเลสาบควรจะเข้ามาช่วยในการเพาะพันธุ์ปลา
- จะต้องมีการจับกุมผู้ที่ฝ่าฝืน ใช้เครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมายให้เข้มงวดกว่าเดิม
- หน่วยงานภาครัฐหลายๆ หน่วยงานในท้องถิ่น เช่น ประมง ที่ว่าการอำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล ควรมีการสร้างสถานที่เพาะเลี้ยงปลา โดยไม่ต้องรอทางส่วนกลาง
- การพัฒนาอ่าวบางเตง หลังอำเภอปากพะยูน ควรมีการขุดลอกให้ห่างจากฝั่ง 50 เมตร ขุดประมาณ 100 เมตร เพื่อทำเป็นสวนสาธารณะ และแหล่งเพาะพันธุ์ปลา
- บริเวณเกาะหมาก ควรมีการขุดลอก เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ

3. ศิลปวัฒนธรรม

แนวทางแก้ปัญหา

- ให้ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม โดยเฉพาะ การรำโนราห์

4. การท่องเที่ยว

ประเด็นปัญหา

- การเน้นการท่องเที่ยวแบบบริโภคนิยมแบบมั่งง่าย ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

แนวทางแก้ปัญหา

- ให้พัฒนาบริเวณคลองรามสูร เป็นแหล่งท่องเที่ยว
- ให้เปิดถ้ำ ประมาณ 2 ถ้ำ บริเวณเกาะหมากให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และให้มีระบบการจัดการที่ดี ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ในพื้นที่ ความสะอาด การเตรียมสถานที่ให้พร้อม

5. ประเด็นอื่นๆ

- ห้ามนำสารเคมีเข้ามาในประเทศไทย
- การสร้างจิตสำนึกที่ดีในการไม่ใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย

- สร้างจิตสำนึกให้คนหันมาผลิตปุ๋ยเอง และใช้ปุ๋ยชีวภาพให้มากขึ้น
- ดินที่เหลือจากการขุดลอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยการนำไปปลูกป่าชายเลน
- แผนผังเมืองต้องการให้เป็นแผนระยะยาว และมีการทำแผนเฉพาะหน้าเอาไว้เพื่อแก้ปัญหาของชุมชนอย่างเร่งด่วน โดยไม่ต้องรอทางรัฐบาลส่วนกลาง
- ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเศรษฐกิจอื่นๆ แทนการทำนาในเขตพื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำ
- แก้ปัญหาให้กับพี่น้องที่มีอาชีพทำนาบริเวณจังหวัดพัทลุง
- การแก้ปัญหาเรื่องนาร้าง จะต้องเน้นเรื่องความตระหนักรู้ รักษา ปกป้องดูแลและฟื้นฟูให้กลับคืนมาดังเดิม
- ให้สร้างวิทยาลัยการอาชีพและประมงเพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพก่อให้เกิดความยั่งยืน
- เน้นการเรียนรู้ในเรื่องท้องถิ่น
- ทางหน่วยงานต่างๆ เช่น สถานศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล วัด มัสยิด ควรให้ความสำคัญกับการศึกษา / การเรียนรู้ในวิถีชีวิต และตระหนักให้รักท้องถิ่น รักบ้านเกิดของตนเอง
- จัดให้มีคณะกรรมการทะเลสาบ หรือภาควิชาวิหควิทยา เพื่อให้การเรียนรู้เรื่องทะเลสาบ เพราะในปัจจุบันแม้มีการประชุมให้ความรู้กับชาวบ้านกันมากมาย แต่ชาวบ้านก็ยังไม่ได้รับทราบข้อมูลที่แท้จริง
- ภายในคณะกรรมการทะเลสาบ ควรให้ความสำคัญกับผู้เฒ่าผู้แก่ คนสูงอายุ เป็นส่วนหนึ่งในคณะกรรมการ เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญในการช่วยพัฒนาทะเลสาบได้เป็นอย่างมาก
- ให้เปลี่ยนชื่อเป็นทะเลสาบสงขลา – พัทลุง
- ประเด็นเรื่องของนก โดยเฉพาะนกนางแอ่น เป็นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ จะต้องมีการศึกษาเรื่องของนก เพราะนกสามารถช่วยกำจัดแมลงวันจำนวนมากได้โดยวิธีธรรมชาติ เป็นการช่วยประหยัดงบประมาณ
- การสัมปทานรังนกบริเวณเกาะหมาก สร้างรายได้ให้กับประชาชนบริเวณเกาะหมากเป็นจำนวนมาก แต่การเก็บรังนกนั้นควรเก็บปีละ 2 ครั้ง/ปี

รายชื่อผู้เข้าร่วมเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
ณ โรงเรียนมัธยมเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
วันพุธที่ 31 มีนาคม 2547

1. คุณเรวัตร์	รุ่งเรือง	926	ม. 1	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
2. คุณสุภาภรณ์	พรรณราย	67/1	ม. 2	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
3. คุณอุสัน	แหละหิม	76	ม. 2	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
4. คุณมุฮัมหมัด	ขุนล่า	101	ม. 2	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
5. คุณสมจิต	ชูศรี	87/3	ม. 2	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
6. คุณสมพร	สุวรรณเรืองศรี	191/1	ม. 3	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
7. คุณวิชาญ	ทองขวัญ	125	ม. 5	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
8. คุณฉัตรชัย	อะเดหว่า	66/1	ม. 6	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
9. คุณน้าพี	หมัดทองใหม่	99	ม. 6	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
10. คุณจิระ	ชูช่วย	221	ม. 6	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
11. คุณประหยัด		1	ม. 8	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
12. คุณอะคัม	หัสสะ	138/1	ม. 8	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
13. คุณวิเชียร	ช่อเพชร	88/1	ม. 8	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
14. คุณฝา	สิงสุ่ม	51	ม. 8	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
15. คุณบัญญัติ	พัทธธรรม	1	ม. 10	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
16. คุณประสาร	อมราพิทักษ์	173	ม. 10	ด. เกาะหมาก	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
17. คุณอับดุลมาน	สาโล๊ะ	28/1	ม. 5	ด. เกาะนางคำ	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
18. คุณมนัส	همانหวิด	89/1	ม. 5	ด. เกาะนางคำ	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
19. คุณสัน	เห็มบัน	15	ม. 5	ด. เกาะนางคำ	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
20. คุณปรีชา	จันศรีแก้ว	228	ม. 1	ด. หารเทา	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
21. คุณสมใจ	สุขเอียด	47	ม. 2	ด. หารเทา	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
22. คุณสวัสดิ์	สหัสสาโรจน์	934/1	ม. 1	-	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
23. คุณสมบูรณ์	ไกรวงศ์	-	-	-	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
24. คุณพัลลภ	ไสน	391	-	-	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง
25. คุณสมคิด	ทองสง	6	ม. 5	ด. แพรกหา	อ. ควนขนุน	จ. พัทลุง
26. คุณอรุณ	สุวรรณโชติ	-	-	ด. จองถนน	อ. เขาชัยสน	จ. พัทลุง
27. คุณภานุมาศ	นนทพันธ์	23/1	ม. 6	ด. คลองแห	อ. หาดใหญ่	จ. สงขลา
28. คุณประมาณ	มณีโรจน์	ตู้ปณ. 15 ปณจ. แม่ขรี อ. ตะโหมด จ. พัทลุง				
29. คุณมณูญ	เห็นดิน	ผู้ใหญ่บ้าน ม. 3 ด. ฝาละมี อ. ปากพะยูน จ. พัทลุง				

30. คุณสาธิต	โมราศิลป์	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จ. พัทลุง
31. คุณรัตนา	เมฆาภิรักษ์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16
32. คุณวิวรรจิต	มุสิกวงค์	สำนักงานป่าไม้จังหวัดสงขลา
33. คุณสมนึก	เมียรุ่น	สำนักงานทางหลวงที่ 15 (สงขลา)
34. คุณวิเชียร	ทองด้วง	สอจ. อุตสาหกรรมจังหวัดสงขลา
35. คุณธวัชชัย	ประดิษฐ์ฤกษ์	เทศบาลนครหาดใหญ่
36. คุณปิยะโชติ	อินทนิवास	หนังสือพิมพ์โฟกัสภาคใต้
37. คุณพนาสิน	แก้วบุบสังข์	เขตฯ ทะเลน้อย
38. คุณสามาศ	สุดจันทร์	รองประธานชุมชนภูเขาทอง เทศบาลมะกอกเหนือ
39. คุณประสาทสุข	นิมราญ	ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 11
40. คุณวีระ	แสงเพชร	โรงเรียนหารเทา อ. ปากพะยูน จ. พัทลุง
41. คุณพรศักดิ์	สมประสงค์	สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง
42. คุณนเรศ	หอมหวาน	โรงพยาบาลปากพะยูน
43. คุณนันทพร	จันทร์สุทธีร์	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz
44. คุณอรุณชัย	สมศรี	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz
45. คุณจามรี	จังหวัดกลาง	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz
46. คุณอรุณรัตน์	แสงละออ	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz
47. คุณจรัส	บำรุงเสนา	สวท. พัทลุง
48. คุณสาธิต	แก้วทอง	สพท. สงขลา เขต 1
49. คุณสาธิต	แก้วประเสริฐ	สพท. สงขลา เขต 1
50. คุณวัชรธรรม	ใจดี	สพท. พัทลุง
51. คุณสมบัติ	กลมเกลี้ยง	หัวผาด อ. ปากพะยูน
52. คุณไสว	พิชญากรณ์	สกอ. ปากพะยูน
53. คุณพิชชากรณ	ลิ้มรัตนพล	สื่อพารากอนโปรกรุป
54. คุณมนัสพล	เมสสิยาห์รักษ์	ศูนย์สร้างทางสงขลา
55. คุณลิขิต	เบญจกุล	แขวงการทางสงขลา
56. คุณอุทัย	คงเงินทอง	แขวงการทางสงขลา
57. คุณสุภาพ	แก้วศรี	ศูนย์พัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4
58. คุณชวพล	อ่อนเรือง	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง
59. คุณสุนันท์	ธีราวุฒิ	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8
60. คุณอภิศุตา	สุภาวษ	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8
61. คุณพันทิการ์	เสมอแสง	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8
62. คุณธนภัทร	พูลแก้ว	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8
63. คุณสุพจน์	รัตนวงศ์	สำนักงานโยธาฯ สงขลา
64. คุณเฉลิมรัฐ	ขนอม	สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ
65. คุณค่านวน	นวลสนอง	สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ

66. คุณเลอศักดิ์	วีระตระกูลไพบูลย์	สถาบันพัฒนาการชลประทาน
67. คุณรสุ	สืบสหากร	สถาบันพัฒนาการชลประทาน
68. คุณถิรมปชัย	ปรัชญาสิทธิกุล	สถาบันพัฒนาการชลประทาน
69. คุณวิชัย	เจริญศิลป์พานิช	สำนักงานชลประทานที่ 16
70. คุณเฉลิมศรี	อพจนกุล	สถาบันราชภัฏสงขลา
71. คุณอารี	รังสิโยกฤษฎ์	สถาบันราชภัฏสงขลา
72. คุณสุเทพ	ทิพย์ธรา	สถาบันราชภัฏสงขลา
73. คุณวีระวุธ	ชุมช่วย	สถาบันราชภัฏสงขลา
74. คุณกัมปนาท	ภักดีกุล	มหาวิทยาลัยมหิดล
75. คุณศักดิ์ดา	โชโต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
76. คุณปาริชาติ	วิสุทธิสมาจาร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
77. คุณกำพล	มีสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
78. คุณอรสา	คงทอง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
79. คุณวาสนา	เสรีวัฒนาชัย	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
80. คุณศักดิ์ชาย	กงนคร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
81. คุณณัฐพล	ศรีสุธาสินี	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
82. คุณจิระเดช	ศิริวัฒน์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
83. คุณธีรยุทธ	สถาพร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
84. คุณจุฑารัตน์	บุญรัตน์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โรงเรียนมัธยมเกาะหมาก

บรรยากาศเวทีการประชุม

การร่วมเสนอความคิดเห็นของชาวบ้าน

คณะผู้ศึกษาสัมภาษณ์ชาวบ้าน

การเลี้ยงปลาในกระชังของชาวบ้านบริเวณเกาะหมาก

ไชนั่ง

สภาพนาุ้ง

ต้นเสม็ดขาว

